

MS. HET STOPT BIJ ONS.

Dit is een uitgave van het Nationaal MS Fonds

Opgericht: 28 oktober 1993

KvK Rotterdam: 41133967

Publicatiedatum: 30 mei 2025

Datum controleverklaring: 27 mei 2025

Eindredactie Rianne Wisgerhof-van Dijk, Fleur van Boeckel
Tekst Nathalie van der Brug en Nationaal MS Fonds
Vormgeving PanArt creatie en communicatie

Inhoud.

Voorwoord	5
Beleidsplan 2022-2026	6
Missie en strategie	8
Doelbestedingen	12
Wetenschappelijk Onderzoek	12
Beter leven met MS	22
- Beter kwaliteit van zorg	24
- Positieve gezondheid	26
- MS & Familie	28
Bewustwording	31
- Informatieplatform MS.nl	36
Fondsenwerving	38
Onze organisatie	44
Bestuur en medewerkers	44
Raad van Toezicht	48
Maatschappelijke impact	52
Risicomanagement	54
Vooruitblik 2025	58
Begroting 2025	60
Financiën 2024	62
Financieel bestuursverslag 2024	64
Jaarrekening 2024	66
Staat van Baten en Lasten 2024	67
Toelichting op de jaarrekening	68
Toelichting op de balans	74
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	77
Toelichting op de staat van baten en lasten	78
Controleverklaring	83

Bewustwording, actie en impact.

De kracht van echte verhalen

Persoonlijke verhalen
Met authentieke verhalen
van kinderen en families
over hun leven met MS.

**Door emotionele
impact en zichtbaarheid
via diverse media
oproepen tot actie.**

**'MS. Het stopt bij ons.
Het stopt bij jou.'**

Laat dit de laatste generatie zijn
die lijdt door MS!

Hoe we mensen hebben geactiveerd

4 populaire podcasts bespraken
MS en bereikten een jong publiek.

Duizenden shares en reacties.

Artikelen over de impact van MS in gezinnen.

Vrijwilligers en donaties werven
gekoppeld aan de campagne.

Behaalde resultaten

Bereik:

4,2 miljoen
mensen bereikt
in 2024

Podcasts:

83.000
directe luisteraars

TV:

1,2 miljoen
kijkers

YouTube video:

141.700
weergaven met
90,1% uitkijkratio

Artikel AD:

5.200
online gelezen,
met potentieel bereik
van **211.000**
offline bereik

Voorwoord.

MS. Het stopt bij ons. Krachtige woorden waaruit een ferme ambitie spreekt. Het is de slogan van onze nieuwe, indringende awarenesscampagne die in 2024 van start ging. De campagne toont de impact van MS op gezinnen. Kinderen van een ouder met MS vertellen wat ze nog graag met papa of mama willen doen, maar wat door MS niet meer zo vanzelfsprekend is. Samen voetballen, een dagje pretpark. En liever nog: dat papa of mama weer beter wordt.

De urgentie om in actie te komen is groter dan ooit. Recent onderzoek laat zien dat inmiddels ruim 36.000 mensen in Nederland leven met MS, meer dan een verdubbeling in vijf jaar tijd. Daarom bouwen wij samen met onderzoekers, collectanten, donateurs, zorgverleners en iedereen die mensen met MS steunt, aan een toekomst waarin niemand meer hoeft te leven met deze zenuwslopende ziekte. En zijn we er voor de mensen die nú met MS te maken hebben.

Onderzoek blijft de sleutel voor een toekomst zonder MS. In 2024 financierden we maar liefst 22 lopende onderzoeken en zijn 4 nieuwe onderzoekssubsidies toegekend. Tegelijkertijd investeerden we in projecten die de kwaliteit van leven en zorg van mensen met MS verbeteren. We financieren projecten waarmee professionals hun kennis over MS kunnen vergroten en op maat behandelingen kunnen voorschrijven. En met MS.nl, TV-programma's, webinars, campagnes en de online Nationale MS Dag wisten we meer mensen dan ooit te bereiken.

Om deze doelen te bereiken zijn we met elkaar in actie gekomen. Actievoerders en deelnemers aan MS Motion en de Urban Walks brachten een recordopbrengst bijeen en met de MS Collecteweek haalden we weer ruim één miljoen euro op. Intern zijn we versterkt door uitbreiding van het team, een projectmatige- en datagerichte aanpak en hebben we zowel intern als extern onze samenwerking verstevigd. Dit geeft ons nog meer slagkracht in de strijd tegen MS.

MS. Het stopt bij ons. Het stopt bij jou. Laten we samen zorgen voor een toekomst zonder MS. Voor mensen met MS en hun naasten.

Rianne Wisgerhof

Directeur-bestuurder Nationaal MS Fonds

Beleidsplan 2022-2026.

Doelen.

Wetenschappelijk onderzoek

naar de oorzaak van en de oplossing voor MS en naar een betere kwaliteit van leven en zorg

Onderzoekers weten steeds meer over MS, maar nog niet waardoor MS wordt veroorzaakt en hoe het ontstaat.

Mensen met MS leven iedere dag in onzekerheid. Onzekerheid over het beloop van de ziekte, maar ook wat het betekent voor je toekomst.

Als we vooruitgang willen boeken in de strijd tegen MS dan is het cruciaal dat wij investeren in innovatieve wetenschappelijke onderzoeken.

Beter leven met MS

door de kwaliteit van leven en de kwaliteit van zorg te bevorderen

We stimuleren mensen met MS om de regie over hun ziekte in eigen hand te nemen, zodat ze meer grip op de ziekte ervaren. We richten ons daarbij op zelfredzaamheid, een positieve (Can Do) mentaliteit, een gezonde leefstijl en we maken ons sterk voor goede zorg. Hiervoor financieren we onderzoeken en projecten, ontwikkelen we programma's en tools.

Bewustwording

bij mensen met MS en de samenleving

Wij willen bereiken dat mensen met MS toegang hebben tot eerlijke en actuele informatie, zodat ze in staat zijn betere keuzes te maken voor hun leven met MS en meer grip ervaren op hun ziekte. Dit doen we samen met het zorgveld, patiëntenorganisaties en andere voorlichtingsinitiatieven. Ook willen we bereiken dat de samenleving weet wat MS is en hoeveel impact MS op het leven heeft.

We bereiken onze doelen

door te focussen op:

- 1 Wetenschappelijk onderzoek
- 2 Betere kwaliteit van zorg
- 3 Positieve gezondheid
- 4 MS en Familie
- 5 Bewustwording

Missie.

Onze droom is een toekomst zonder MS. Tot die tijd zijn we er voor alle mensen die nú met MS leven en hun naasten, met als doel het continu verbeteren van de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg.

Bereikt in 2026.

Wetenschappelijk onderzoek

- ✓ 50% van de middelen voor doelbesteding besteed aan wetenschappelijk onderzoek.
- ✓ Voor alle mensen met MS een behandeling op maat.
- ✓ Meer inzicht in het ontstaan en de oorzaak van MS.

Beter leven met MS

- ✓ MS-Leefstijlprogramma via de basisverzekering toegankelijk.
- ✓ Heldere informatie voor mensen die net de diagnose MS hebben gekregen.

Bewustwording

- ✓ Informatieplatform: MS.nl online.
- ✓ De Nederlandse samenleving weet wat MS is en kent de impact ervan.

Marketing, communicatie en fondsenwerving

- ✓ 40% groei in fondsenwerving.
- ✓ De Nederlandse samenleving weet wie het Nationaal MS Fonds is en waar het voor staat.

Met elkaar.

We kunnen dit alleen met elkaar. Daarom roepen we donateurs, collectanten, mensen die acties starten en iedereen die mensen met MS een warm hart toedraagt op om in actie te komen. Ga naar nationaalmsfonds.nl/help-mee.

Missie en strategie.

Missie & visie

Onze droom: een toekomst zonder MS.

Tot die tijd zijn we er voor alle mensen die nú met MS leven en hun naasten, met als doel het continu verbeteren van de kwaliteit van leven en zorg.

Dat doen we door:

- Financieren en faciliteren van wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak, de behandeling en de oplossing voor MS en naar een betere kwaliteit van leven en zorg.
- Bevorderen van kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg, waarbij we mensen met MS stimuleren om de regie over hun ziekte in eigen hand te nemen, zodat ze meer grip op hun ziekte ervaren.
- Bieden van betrouwbare en actuele informatie, zodat mensen met MS in staat zijn betere keuzes te maken.
- Vergroten van kennis over MS in de samenleving, zodat de impact van deze ziekte beter wordt begrepen en erkend.

Strategie

Om onze doelstellingen te realiseren, richten we ons op drie kerntaken: wetenschappelijk onderzoek, een beter leven met MS en bewustwording.

Het Nationaal MS Fonds investeert in wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak, behandeling en oplossing voor MS, evenals in het verbeteren van de kwaliteit van zorg en leven. Met diverse projecten en programma's zetten we ons in voor een beter dagelijks leven voor mensen met MS en hun naasten. Daarnaast vergroten we de bewustwording over de impact van MS en zorgen we voor toegankelijke, betrouwbare en actuele informatie.

Samenwerking is essentieel om sneller tot nieuwe inzichten, oplossingen en betere behandelingen te komen. Daarom werken we intensief samen met nationale en internationale (MS)organisaties, onderzoekers en andere partijen die onze missie kunnen versnellen.

Mensen met MS, hun mantelzorgers en zorgprofessionals staan centraal in ons werk. Door goed te luisteren naar hun ervaringen, vergroten we de impact van onze projecten en brengen we behoeften en wensen in kaart.

MS is nog altijd een onbekende ziekte. Daarom geven we mensen met MS een stem en een gezicht. Hun verhalen laten zien wat het betekent om met MS te leven en bieden inspiratie en herkenning aan anderen.

Totale inkomsten.

€ 4.888.228

€ 1.021.654 Collecte

€ 2.100.187 Donaties, giften, acties & events

€ 693.621 Nalatenschappen

€ 529.130 Bedrijven & vermogensfondsen

€ 9.675 Loterijen

€ 226.282 Andere organisaties zonder winstoogmerk

€ 307.679 Levering producten & diensten

MS Motion.

Totale opbrengst

€ 217.843

1.100 deelnemers

Urban Walk Series.

6 steden door heel Nederland

Actievoerders.

€ 193.370

door actievoerders opgehaald met diverse acties

€ 65.509
totale opbrengst

Wetenschappelijk onderzoek.

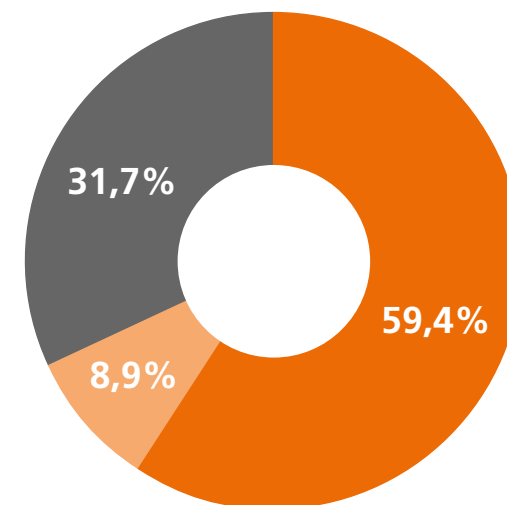
Totaal besteed/toegezegd

€ 2.540.512

22 lopende wetenschappelijke onderzoeken in 2024

4 nieuwe onderzoeken toegekend die starten in 2024

Totaal besteed aan de doelstellingen in %.

Wetenschappelijk onderzoek 59,4%

Beter leven met MS 8,9%

Bewustwording 31,7%

Beter leven met MS.

Totaal besteed/toegezegd

€ 382.142

Bijvoorbeeld aan:

136 deelnemers aan 4 MS-Kinderkampen

100 deelnemers leefstijlprogramma Leef! met MS

55 deelnemers aan watersportactiviteiten

843 aanvragen van de gids MS & Werk

Bewustwording.

Totaal besteed/toegezegd

€ 1.353.224

Bijvoorbeeld aan:

Een special over MS in De Grote Tuinverbouwing met 1.438.000 kijkers

1.885 mensen volgden de Nationale MS Dag Online

3 edities met 72.968 magazines MS leeft uitgebracht

1.446 aanmeldingen voor drie van onze webinars

4,2 miljoen mensen in Nederland bereikt met de nieuwe voorlichtingscampagne

Doelbestedingen.

Het Nationaal MS Fonds richt zich op drie belangrijke kerntaken: wetenschappelijk onderzoek, een beter leven met MS en bewustwording. We investeren in wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaak, behandeling en de oplossing voor MS en naar een betere kwaliteit van zorg en leven. Daarnaast zetten we ons door middel van projecten en programma's in voor een betere kwaliteit van zorg en een fijner dagelijks leven voor mensen met MS en hun naasten. Ook werken we aan meer bewustwording over de impact van MS en zorgen we voor betrouwbare en actuele informatie die voor iedereen toegankelijk is.

Wetenschappelijk Onderzoek.

De droom van het Nationaal MS Fonds is een toekomst zonder MS. Ons doel is de oplossing van MS dichterbij brengen en het continu verbeteren van de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg voor alle mensen met MS. We financieren wetenschappelijk onderzoek dat aan deze doelen bijdraagt.

In de beleidsperiode 2022-2026 hebben we op het gebied van wetenschappelijk onderzoek de volgende impactdoelen geformuleerd:

- Gemiddeld 50% van de middelen doelbesteding aanwenden voor wetenschappelijk onderzoek.
- Voor alle mensen met MS een behandeling op maat.
- Meer inzicht in het ontstaan en de oorzaak van MS.

In 2024 hebben we het volgende gerealiseerd:

- 59,4% van de middelen doelbesteding zijn besteed aan naar wetenschappelijk onderzoek. In 2023 was dat nog 31%.
- Er zijn 16 onderzoeken gefinancierd die bijdragen aan een behandeling op maat voor mensen met MS.
- Er zijn 7 fundamentele onderzoeken gefinancierd die meer inzicht geven in de oorzaak en oplossingen voor MS.

Onderzoekers Gijs Kooij en Antonio Luchicchi

Dankzij de steun van onze donateurs, bedrijven, organisaties, talloze actievoerders en collectevrijwilligers hebben we in 2024 € 2.540.512 besteed en toegekend aan in totaal 23 onderzoeken. In 2024 is één onderzoek afgerond en zijn vier nieuwe onderzoeken toegekend, waarvan 2 aanvullende subsidies op bestaande onderzoeken, 1 is toegekend in 2024 en start in 2025 en 1 is zowel toegekend als gestart in 2024.

Subsidieronde wetenschappelijk onderzoek 2024/2025

Wetenschappelijk onderzoek is essentieel om een toekomst zonder MS dichterbij te brengen en de kwaliteit van leven en zorg voor mensen die nu met MS leven te verbeteren. Daarom heeft het Nationaal MS Fonds eind 2024 opnieuw de tweejaarlijkse subsidieronde geopend. Wetenschappers werkzaam bij Nederlandse onderzoeksinstellingen kunnen financiering aanvragen voor innovatief onderzoek binnen drie hoofdthema's: oorzaak en oplossing van MS, verbetering van kwaliteit van leven en verbetering van zorg.

Om de kwaliteit en relevantie van ingediende onderzoeksvoorstellen verder te verhogen, werken we in deze ronde met een vooraanvraagprocedure. Onderzoekers kunnen een beknopte aanvraag indienen, waarna de Wetenschappelijke Advies Raad (WAR) deze beoordeelt op wetenschappelijke kwaliteit, impact en haalbaarheid. Op basis van deze beoordelingen worden de meest veelbelovende voorstellen geselecteerd om een volledige aanvraag in te dienen. Externe referenten worden in de beoordeling van een volledige aanvraag betrokken om een extra deskundige en onafhankelijke evaluatie te waarborgen, naast de beoordeling door de WAR.

In 2025 vindt de beoordeling en honorering van de onderzoeksvoorstellen plaats. Hiermee zetten we opnieuw een belangrijke stap in de strijd tegen MS.

Onderzoekers Gijs Kooij en Antonio Luchicchi

Voortgang en resultaten onderzoeken

In 2024 hebben we opnieuw belangrijke stappen gezet in de onderzoeken die we financieren en zijn er weer mooie resultaten behaald. Alle onderzoekers leveren jaarlijks een voortgangsrapportage aan, zodat we goed de voortgang van de onderzoeken kunnen monitoren. We lichten vier lopende onderzoeken uit.

Onderzoek naar myelineblaren

Neurowetenschapper dr. Luchicchi van het Amsterdam UMC/MS Centrum Amsterdam werkt met zijn team aan een fundamenteel onderzoek naar de oorzaak van MS en myelineblaren. Die blaren breken mogelijk myeline af, waardoor stukjes eiwit in het brein gaan rondzwemmen. Deze kunnen vervolgens het immuunsysteem triggeren, waardoor zich MS ontwikkelt. Dankzij subsidie van het Nationaal MS Fonds startte dr. Luchicchi begin 2022 samen met collega-onderzoekers een vervolgstudie. Doel van dit onderzoek is om erachter te komen wat de rol van de myelineblaren is bij het begin van MS en gedurende de progressie van de ziekte en om daarnaast aangrijpingspunten te vinden om MS uiteindelijk te kunnen stoppen.

De onderzoekers hebben gevonden en vastgelegd wat de beste manier is om de meest betrouwbare data uit hersenweefsel te kunnen halen, verzamelen en analyseren. Deze eerste resultaten zijn gepubliceerd in twee gerenommeerde wetenschappelijk tijdschriften. Dr. Luchicchi en zijn team laten hierin het volgende zien: bij MS zijn er in normaal uitziende witte stof van de hersenen, microscopisch kleine gebieden met

lichte demyelinisatie zonder dat daar laesies/ontstekingen zitten. Deze gebieden noemen ze diffuus abnormale witte stof (mDAWM). Ook zagen zij dat daarin meer myelineblaren aanwezig zijn en dat de samenstelling van myeline daar anders is. Het lijkt er dus op dat mDAWM een voorstadium is van een witte stof laesie en dat myelineblaren een belangrijke rol spelen bij het verdwijnen van myeline bij MS. Inmiddels is door het onderzoeksteam ook een model ontwikkeld om in kweekbakjes de vorming van myelineblaren na te bootsen en te onderzoeken of dit geremd kan worden.

Doel van dit onderzoek is om erachter te komen wat de rol van de myelineblaren is bij het begin van MS.

MS@Work

Het MS@Work onderzoek is in 2024 afgerond. Een zeer belangrijk en relevant onderzoek voor het Nationaal MS Fonds om te financieren, omdat blijkt dat 70% van de mensen met MS stoppen met werken na de diagnose MS. Onderzoekers volgden gedurende drie jaar 300 mensen met MS en 100 mensen zonder MS.

De resultaten van het MS@Work onderzoek laten zien dat mentale factoren een grote invloed hebben op het behoud van werk bij mensen met MS. De resultaten toonden aan dat vermoeidheid, somberheid en angst de kans op werkproblemen vergroten, zoals vaker verzuim en lagere productiviteit. Daarnaast spelen copingstrategieën een rol: mensen die hun emoties vermijden of zich er sterk door laten leiden, ervaren meer werkproblemen. Cognitief functioneren bleek eveneens van belang. Mensen met minder cognitieve klachten werkten vaker, terwijl persoonlijkheid geen directe invloed had op werk-functioneren.

Opvallend was dat empathie bij zowel mensen met als zonder MS samenhang met beter functioneren op het werk. Ook de werkgever speelt een cruciale rol bij werkbehoud. Werknemers met MS die meer steun kregen van hun werkgever, konden vaker blijven werken of behielden hun werkuren. Naast deze resultaten heeft het MS@Work onderzoek ook een meetinstrument opgeleverd voor het meten van werkproblemen bij mensen met MS. Deze kan worden ingezet in zowel de klinische praktijk als in wetenschappelijk onderzoek. Tenslotte hebben de resultaten uit het onderzoek bijgedragen aan twee praktische hulpmiddelen: 'Handreikingen MS en werk' en de Gids 'Werknemer&MS / Werkgever&MS'. Dit onderzoek onderstreept het belang van aandacht voor mentale gezondheid naast fysieke klachten bij het behoud van werk voor mensen met MS.

Neuropsycholoog Elianne van Egmond

Leefstijl Interventie voor mensen met MS (LIMS)

In 2021 ging het LIMS-onderzoek van neuroloog Brigit de Jong en neuropsycholoog Ilse Nauta van het MS Centrum Amsterdam van start. Doel was om de impact van het leefstijlprogramma 'Leef! met MS' op MS te onderzoeken. Deelnemers volgden een intensief programma over gezonde voeding, beweging, ontspanning en slaap. De deelnemers werden gevolgd vanaf drie maanden vóór de start van het leefstijlprogramma en gedurende de volledige looptijd van het programma en een periode nadat het programma was afgerond. Deelnemers vulden op gezette tijdstippen online vragenlijsten in. De vragen gingen over kwaliteit van leven, vermoeidheid, werkproductiviteit en functioneren. Daarnaast werden fysieke metingen gedaan van o.a. BMI en middelomtrek. Bij een deel van de deelnemers werd door middel van twee mobiele applicaties ook informatie over cognitie, type-gedrag en loopfunctie verzameld.

Er hebben in totaal 579 deelnemers meegedaan aan het LIMS-onderzoek, waarvan het grootste deel vrouw is en de meesten relapsing-remitting MS hebben. De voorlopige tussentijdse resultaten geven aan dat de deelnemers die het leefstijlprogramma volgden:

- minder impact ervaren van de MS op hun dagelijks functioneren,
- minder MS-gerelateerde symptomen hadden, en een verbeterde gezondheid hadden.

Ook werden er positieve associaties gevonden op onder andere mentale kwaliteit van leven, vermoeidheid, stress en slaapkwaliteit.

De voorlopige resultaten zijn door dr. Brigit de Jong gepresenteerd tijdens het internationaal wetenschappelijk congres ECTRIMS.

LIMS onderzoek – aanvullende subsidie

Eind 2024 zijn de laatste metingen verricht onder de deelnemers. Nu alle data compleet zijn, is het van belang dat alle benodigde analyses worden gedaan om de langetermijneffecten van het leefstijlprogramma te bepalen. Het Nationaal MS Fonds heeft in 2024 een aanvullende subsidie van € 37.349 toegekend voor deze aanvullende analyses.

Onzekerheid bij MS

Onzekerheid heeft vaak een grote invloed op mensen met MS, maar in de spreekkamer gaat het meer over medische en praktische aspecten. Eva van Reenen (Universiteit voor Humanistiek) deed daarom onderzoek naar onzekerheid bij MS. Naast het doen van literatuuronderzoek, interviewde ze zeventien mensen met relapsing-remitting MS over hun ervaringen voor, tijdens en na de diagnose.

De uitkomsten hiervan zijn samengevoegd in vier dimensies van onzekerheid: Lichaam, Anderen, Levenspad en Gedachten. Deze duiding van onzekerheid is gepubliceerd in een wetenschappelijk artikel. Het doel is om een tool te ontwikkelen die het onderwerp onzekerheid makkelijker bespreekbaar maakt in de spreekkamer en beter hanteerbaar voor zowel de zorgprofessional als persoon met MS.

Onderzoeker Eva van Reenen

Onzekerheid bij MS – aanvullende subsidie

Uit het literatuuronderzoek en interviews met mensen met MS kwam naar voren dat onzekerheid niet alleen optreedt ten aanzien van therapiekeuze, maar breder is. Mensen met MS voelen zich vaak ook onzeker over hun lichaam, zichzelf en hun relaties met anderen. Dit was reden om de focus van de analyse breder te trekken en een aanvullende subsidie van € 33.600 toe te kennen voor vervolgonderzoek.

Nieuwe subsidies

In 2024 hebben we naast de hiervoor genoemde twee aanvullende subsidies ook twee subsidies voor nieuwe onderzoeksprojecten toegekend.

STAM-NL

Steeds meer mensen met MS ondergaan stamceltherapie in het buitenland. Op dit moment is onbekend om hoeveel mensen het precies gaat, of deze mensen bijwerkingen en/of complicaties ondervinden van de behandeling en of de behandeling effect heeft gehad. We weten niet welk type MS deze mensen hebben en of ze de juiste (na)zorg krijgen. Het STAM-NL onderzoek heeft als doel om de groep mensen die in het buitenland een stamceltransplantatie hebben gehad volledig in kaart te brengen. Ook zal worden onderzocht hoe het nu met hen gaat en hoeveel beperking zij ervaren van hun MS. Meer inzicht en duidelijkheid levert belangrijke informatie op voor zowel zorgverleners als mensen met MS en kan

bijdragen aan het maatschappelijke debat over stamceltransplantatie. Het Nationaal MS Fonds financiert € 147.000 aan dit onderzoeksproject dat 24 maanden duurt.

Subsidies dankzij Klimmen tegen MS

In samenwerking met Stichting MS Research en Stichting MoveS heeft het Nationaal MS Fonds in 2024 twee subsidierondes georganiseerd: een ronde voor meerjarige onderzoeksprojecten en een MS Out-of-the-Box grant. Een speciaal ingestelde beoordelingscommissie heeft alle ingediende onderzoeksvragen voor deze subsidierondes beoordeeld. Deze subsidies worden gefinancierd door Stichting MoveS uit de opbrengsten van Klimmen tegen MS.

Dit is een jaarlijks evenement waarbij honderden deelnemers de Mont Ventoux beklimmen en de uitdaging aangaan om geld op te halen voor onderzoek dat bijdraagt aan een toekomst zonder MS. Stichting MoveS is de drijvende kracht achter dit evenement.

Out-of-the-Box grant

De Out-of-the-Box grant is een subsidie voor innovatieve onderzoeksprojecten gericht op de oorzaken van MS. De deelnemers van Klimmers tegen MS konden in deze categorie op 4 onderzoeken stemmen en kozen voor het onderzoek 'Doelwitten van afweerreactie in MS'. Dankzij subsidie van Stichting MoveS draagt het Nationaal MS Fonds € 50.000 bij aan dit onderzoek.

Doelwitten van afweerreactie in MS

MS wordt hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door een combinatie van genetische risicofactoren (erfelijkheid) en omgevingsfactoren, zoals een infectie met EBV (Epstein-Barr virus). Het is echter nog

onduidelijk hoe EBV precies bijdraagt aan het ontstaan van MS. Judith Derdelinckx, neuroloog bij Universitair Ziekenhuis Antwerpen, gaat samen met Antwerpse collega's Nathalie Cools en Eline Mertens en Joost Smolders van MS-centrum ErasMS in Rotterdam proberen de oorzaak te achterhalen.

Meerjarige subsidie

De meerjarige subsidie is voor een onderzoeksproject gericht op oorzaak, diagnose of behandeling van MS. Voor deze subsidieronde waren in totaal 12 vooraanvragen ingediend. Na beoordeling en advies van de volledige aanvraag door de beoordelingscommissie, is deze subsidie begin 2025 toegekend aan het vierjarige onderzoek naar Kwetsbare B-cellen van hoofdonderzoeker Marvin van Luijn van MS Centrum ErasMS in Rotterdam. Dankzij subsidie van Stichting MoveS draagt het Nationaal MS Fonds € 176.282,50 bij aan dit onderzoek.

Internationaal wetenschappelijk congres ECTRIMS

Als Nationaal MS Fonds vinden we het heel belangrijk om zelf op de hoogte te blijven van alle wetenschappelijke ontwikkelingen op het gebied van MS. Daarom nam een drietal collega's deel aan het ECTRIMS congres, de grootste wetenschappelijke bijeenkomst over MS ter wereld. Van 18 tot en met 20 september vond de 40^e editie van dit congres plaats. Ongeveer 8.500 onderzoekers, neurologen en andere mensen uit het MS-veld kwamen in Kopenhagen samen om de nieuwste ontwikkelingen en

bevindingen op het gebied van MS-onderzoek te bespreken. Resultaten van een aantal onderzoeken die het Nationaal MS Fonds financiert, werden gepresenteerd op wetenschappelijke posters. Daarnaast mocht Dr. Brigit de Jong tussentijdse resultaten van het LIMS-onderzoek presenteren. Als Nationaal MS Fonds zijn wij trots dat onderzoeken waar wij aan bijdragen internationaal gedeeld worden en bijdragen aan brede kennisoverdracht in het MS-veld.

Wetenschappelijke Advies Raad

De samenstelling van de Wetenschappelijke Advies Raad (WAR) is in 2024 onveranderd gebleven. De WAR kwam in 2024 één keer bijeen, waarbij de voorbereidingen zijn getroffen voor de subsidiecall van 2024/2025.

De leden van de Wetenschappelijke Advies Raad van het Nationaal MS Fonds zijn (v.l.n.r.):

Dr. Janet de Beukelaar

Neuroloog, Albert Schweitzer Ziekenhuis

em. Prof. dr. Bernard Uitdehaag

Neuroloog, Amsterdam UMC

Prof. dr. Vincent de Groot

Revalidatiearts en afdelingshoofd revalidatiegeneeskunde, Amsterdam UMC

Dr. Marvin van Luijn, PhD

Assistent professor, afdeling Immunologie, MS-centrum ErasMS, Erasmus MC

Dr. Oliver Gerlach

Neuroloog, Academisch MS Centrum Zuyd

Dr. Esther Zeinstra

Neuroloog, Isala Kliniek (op kleine afbeelding)

Prof. dr. Saskia Le Cessie, vicevoorzitter

Hoogleraar Statistische methoden in observationeel (klinisch) epidemiologisch onderzoek, LUMC

Prof. dr. Hanneke Hulst, voorzitter

Hoogleraar 'Neuropsychologie in Gezondheid en Ziekte' en afdelingshoofd bij de sectie Gezondheids-, Medische en Neuropsychologie van de Universiteit Leiden

Op nationalemsfonds.nl/onderzoek is uitgebreide informatie te vinden over alle onderzoeken die het Nationaal MS Fonds financiert.

Beter leven met MS

Wie MS heeft, kan meestal nog veel dingen doen. Hoe beter iemand zich voelt, hoe groter het vertrouwen in de toekomst. Daarom investeren we in programma's en organiseren we activiteiten die mensen met MS helpen ontdekken wat zij zelf kunnen doen om hun kwaliteit van leven te verbeteren.

In de beleidsperiode 2022-2026 hebben we op het gebied van Beter leven met MS de volgende impactdoelen geformuleerd:

- Het MS-Leefstijlprogramma 'Leef! met MS' via de basisverzekering toegankelijk maken.
- Heldere informatie toegankelijk maken voor mensen die net de diagnose MS hebben gekregen.

In 2024 hebben we het volgende gerealiseerd:

- Resultaten uit het LIMS-onderzoek dragen bij aan opname van het MS-Leefstijlprogramma in de basisverzekering.
- Met het online informatieplatform MS.nl, diverse evenementen en communicatiemiddelen is er ingespeeld op de informatiebehoefte van mensen die net de diagnose MS hebben gekregen.

In 2024 hebben we dankzij gulle giften € 382.142 besteed aan programma's en activiteiten die gericht zijn op een Beter leven met MS. We hebben daarmee écht verschil gemaakt voor mensen met MS en hun naasten.

MS-Leefstijlprogramma in basisverzekering

Al 971 mensen met MS hebben sinds 2021 deelgenomen aan het MS-Leefstijlprogramma 'Leef! met MS'. Om het programma toegankelijk te maken voor álle mensen met MS en het vanuit de basisverzekering vergoed te krijgen moet het bewezen effectief zijn. Daarom is in 2021 een

wetenschappelijk onderzoek gekoppeld aan het MS-Leefstijlprogramma (LIMS-onderzoek), waarin het effect op dagelijks functioneren en MS-klachten wordt gemeten. 579 deelnemers zijn gevolgd vanaf drie maanden voor de start en tot 24 maanden erna. Tijdens ECTRIMS 2024 zijn de tussentijdse resultaten gepresenteerd. De laatste metingen vonden plaats in november 2024 en in 2025 wordt de volledige dataset geanalyseerd. Deze resultaten zullen worden gebruikt om vergoeding te realiseren.

Diagnose MS. En nu?

Mensen die net de diagnose MS hebben gekregen zitten vaak met veel vragen, angsten en onzekerheden. Dit wordt mede veroorzaakt doordat men wordt overvallen door angsten en onzekerheden over de (eigen) toekomst. Kom ik in een rolstoel? Wat betekent dit voor mijn werk, gezin en carrière? Het toekomstbeeld is in één klap veranderd.

Om mensen met MS te ondersteunen in deze zeer onzekere fase hebben we in 2024 verschillende initiatieven gerealiseerd gericht op het ondersteunen van deze doelgroep. Zo organiseerden we een informatief event voor jonge mensen met MS, waar taboes werden doorbroken en de nadruk lag op wat wél kan. Daarnaast lanceerden we het online

kennis- en informatieplatform MS.nl, waardoor toegankelijke en heldere informatie beschikbaar is specifiek voor mensen die net de diagnose hebben gehad. Tot slot brachten we de gidsen Werknemer&MS en Werkgever&MS uit, praktische handboeken vol tips en ervaringsverhalen over werken met MS en het maken van keuzes hierin.

Binnen de kerntaak 'Beter leven met MS' focussen wij ons op:

- Betere kwaliteit van zorg
- Positieve gezondheid
- MS & Familie

Neuroloog en onderzoeker Oliver Gerlach

Betere kwaliteit van zorg

Goede MS-zorg draagt bij aan een betere kwaliteit van leven voor mensen met MS. Daarom financieren we programma's waarmee professionals hun kennis over MS kunnen vergroten en behandelingen op maat kunnen voorschrijven. Hieronder een greep uit de programma's.

MS-MasterclasS

In juni gaven MS-experts van MS Centrum Amsterdam de MS-MasterclasS, een interactieve training over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de diagnose en behandeling van MS. Onder de 15 deelnemers waren 13 neurologen en 2 laatstejaars van de opleiding tot neuroloog. Er kwamen zes sprekers aan het woord en de MS-MasterclasS is gemiddeld beoordeeld met een 8,3. De MS-MasterclasS wordt financieel mogelijk gemaakt door het Nationaal MS Fonds en georganiseerd door MS Centrum Amsterdam. Het Nationaal MS Fonds geeft elk jaar een gratis plek in de MasterclasS weg aan de kandidaat die hiervoor de beste motivatie instuurt. Dit jaar was dr. Joey Kuipers de gelukkige.

Zorgprofessionals

Naast mensen met MS en hun mantelzorgers, betrekken we ook zorgprofessionals bij ons werk. Door goed te luisteren naar hun ervaringen, vergroten we de impact van onze projecten en brengen we behoeften en wensen in kaart. Dat doen we onder meer op de volgende manieren:

- In 2024 hebben zorgprofessionals vier e-nieuwsbrieven ontvangen met daarin nieuws en informatie over voor hen relevante activiteiten en programma's.
- Voor de ontwikkeling van het kennis- en informatieplatform MS.nl zijn we in gesprek gegaan met neurologen tijdens een vergadering van de MS-werkgroep van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie.
- Maar liefst 32 zorgprofessionals zijn betrokken bij het uitwerken, samenstellen en refereren van de content op MS.nl.

**'De MS-MasterclasS is een
leerzame en waardevolle toevoeging
aan mijn opleiding tot neuroloog
met interesse in MS.'**

dr. Joey Kuipers

- Zowel in de voorbereiding als tijdens de Nationale MS Dag werken diverse zorgprofessionals mee aan de totstandkoming van de inhoud en het programma van de dag.
- Een Wetenschappelijk Adviesraad (WAR) bestaande uit 8 (zorg)professionals.
- Neurologen Désirée Zemel en Janet de Beukelaar en MS-verpleegkundige Agapi Bisschop, allen werkzaam bij het MS-centrum van het Albert Schweitzer ziekenhuis, verzorgden een medische training over MS voor het team van het Nationaal MS Fonds. Tijdens deze training is de kennis over de achtergrond van MS, het stellen van diagnoses, behandel-mogelijkheden en de rol van de MS-verpleegkundige verdiept. Deze inzichten helpen ons om nog beter in te spelen op de behoeften van mensen met MS en hun omgeving.
- Op 10 december vond de 12e editie van het MSMS Symposium plaats in Ede. Collega's van het Nationaal MS Fonds waren aanwezig met een stand, om workshops te volgen en te netwerken. Nationaal MS Fonds directeur Rianne Wisgerhof nam plaats in het panel tijdens de afsluitende sessie. Met drie andere professionals discussieerde zij over uiteenlopende prikkelende stellingen.

MS-opleiding

In 2024 is een groep van 21 enthousiaste en leergierige verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en 'physician assistants' gestart met de MS-opleiding. Ze zijn werkzaam voor mensen met MS in de wijkverpleging, revalidatiecentra, woonzorg/verpleeginstelling, polikliniek of afdeling in het ziekenhuis. De opleiding bestaat uit tien fysieke lesdagen, één stagedag en een examen. Tijdens de opleiding ontwikkelen cursisten vereiste competenties om de beste zorg te bieden aan MS-patiënten en hun naasten, volgens de laatst geldende landelijke richtlijnen. Bij het behalen van het examen ontvangen deelnemers een internationaal certificaat en mogen verpleegkundigen de titel Multiple Sclerosis Certified Nurse voeren. Het Nationaal MS Fonds geeft subsidie aan de Landelijke Vereniging MS Verpleegkundigen (LVMS) en Masters in MS voor het verzorgen van deze opleiding. Tijdens een van de lesdagen hebben we voorlichting gegeven over ons werk en wat we mensen met MS en hun naasten bieden.

‘Ik heb mijn grenzen verlegd tijdens het watersport weekend. Ik kan dus veel meer dan ik dacht en dat heeft mij zoveel zelfvertrouwen gegeven. Een onvergetelijke ervaring!’

Positieve gezondheid

Het Nationaal MS Fonds legt het accent niet op de ziekte MS, maar stelt mensen centraal. We richten ons op hun veerkracht en de manieren waarop zij met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen omgaan. Onze programma's zijn erop gericht om mensen met MS te ondersteunen bij het behouden van de regie over hun eigen leven. Hieronder een selectie van de programma's die hen helpen om, ondanks MS, zoveel mogelijk zelf de koers te blijven bepalen.

MS & Werk

Blijven werken, waar mogelijk, verhoogt de kwaliteit van leven van mensen met MS. Het heeft positieve effecten op gezondheid, welzijn, financiële positie en mogelijk ook het ziektebeloop. In 2024 hebben we ons volop ingezet om het bewustzijn rondom werk en MS te vergroten — zowel bij mensen met MS als bij werkgevers. Een belangrijke

mijlpaal was de lancering van de gidsen 'Werknemer&MS' en 'Werkgever&MS' op 1 mei 2024, de Dag van de Arbeid. Deze praktische gidsen staan boordevol informatie, tips en ervaringsverhalen over werken met MS. Ze zijn tot stand gekomen dankzij inzichten uit de MS@Work studie en waardevolle input van experts, waaronder UWV-professionals, MS-coaches, ergotherapeuten en ervaringsdeskundigen.

Deze gidsen zijn beschikbaar in zowel een papieren als digitale versie. Met al 843 aangevraagde exemplaren bewijzen ze hun waarde in de praktijk.

Leef! met MS

Leef! met MS is een leefstijlprogramma dat mensen met MS helpt om de leefstijl stap voor stap aan te passen, met een positief effect op MS-klachten. Het is een programma waarbij mensen met MS gedurende zes maanden aan de slag gaan met voeding,

beweging, ontspanning en slaap, gevolgd door een inspiratietraject van 18 maanden. In 2024 zijn 100 enthousiaste deelnemers gestart aan dit programma.

Can Do More

‘Wat kan wel?’ Dat is de insteek van het Can Do More trainingsprogramma. In acht wekelijkse sessies gaan mensen met MS en/of hun mantelzorgers aan de slag met thema's als acceptatie, stressmanagement en sociale ondersteuning en leren ze omgaan met onder andere vermoeidheid en onzekerheid. De geleerde technieken worden thuis toegepast en uitgetoetst. In 2024 hebben we twee nieuwe Can Do More trainers opgeleid en startten 37 deelnemers (19 patiënten en 18 mantelzorgers) met het programma.

MS-Watersportweekenden SailWise

In 2024 hebben we in samenwerking met SailWise weer drie avontuurlijke MS-Watersportweekenden voor mensen met MS georganiseerd. Weekenden waarin grenzen werden verlegd en volop werd genoten van watersporten als zeilen, kanoën, suppen, roeien, surfen en zelfs waterskiën. We verwelkomden 55 deelnemers op watersporteiland Robinson Crusoe, midden op de Loosdrechtse Plassen. Zowel de accommodatie als de watersportactiviteiten zijn volledig aangepast op mensen met een beperking, zodat alle deelnemers zorgeloos plezier kunnen maken.

‘Ik ervaar veel gunstige effecten en ik voel me beter. Mijn zelf- en lijfvertrouwen hebben door het leefstijlprogramma een boost gekregen.’

MS & Familie

De diagnose MS raakt ook de partner, kinderen en andere naasten van degene met MS.

70% van de mensen met MS kan niet blijven werken. Omdat de partner vaak ook mantelzorger is, kan deze niet fulltime werken. Hierdoor moeten veel gezinnen rondkomen van een kleine beurs. Ruimte voor de broodnodige ontspanning, zoals een dagje weg of samen met vakantie, is er daardoor vaak niet.

Kinderen die opgroeien in een gezin waar MS een rol speelt, hebben geen onbezorgde

jeugd. Ze zorgen vaak voor hun vader of moeder met MS en helpen mee in huis.

Ze kunnen niet altijd zomaar een vriendje of vriendinnetje mee naar huis nemen. Kinderen kunnen zich zorgen maken om hun ouder en moeite hebben om hun eigen emoties te verwerken. Ze dragen de last van een verantwoordelijkheid die niet past bij hun leeftijd, wat soms leidt tot een vroegtijdige volwassenheid.

Kinderen en jongeren van 0 t/m 24 jaar oud.

Zorgen thuis

Groot gevoel van
verantwoordelijkheid.
Gaat het wel goed met
papa of mama?

Lichamelijke of mentale klachten

Stress, vermoeidheid,
concentratieproblemen
op school en werk.

Jonge mantelzorger

Extra zorgtaken

Bijvoorbeeld
boodschappen doen,
medicijnen ophalen,
broertje uit school
ophalen, emotionele
steun bieden etc.

Geen kind als ieder ander

Niet met papa of mama kunnen spelen, geen
dagjes uit of op vakantie kunnen,
geen vriendjes thuis kunnen uitnodigen.

Het Nationaal MS Fonds ondersteunt de partners, kinderen en andere naasten van mensen met MS, zodat zij de zorg kunnen blijven dragen zonder zelf overbelast te raken. Dit doen we met drie specifieke projecten die praktische hulp, kennis en emotionele steun bieden.

Vakantieweek De Egmond

Na het grote succes van de eerste editie organiseerden we in 2024, in samenwerking met MS Vereniging Nederland, opnieuw een bijzondere vakantieweek in Egmond aan Zee. Deze week was speciaal bedoeld voor mensen die door medische of financiële omstandigheden zelf niet op vakantie kunnen. In totaal mochten we 72 gasten verwelkomen, waaronder 25 mensen met MS.

'Samen met mijn ouders heb ik een onvergetelijke week gehad tijdens de MS Vakantieweek. De liefdevolle zorg van de vrijwilligers en het ontmoeten van andere mensen met MS maakten deze ervaring echt speciaal. Dank aan het Nationaal MS Fonds & MS Vereniging Nederland voor deze geweldige kans!'

Het vakantiecomplex De Egmond is gelegen aan de duinrand van Egmond aan Zee en biedt een ideale en toegankelijke omgeving. De 25 ruime appartementen zijn volledig rolstoelvriendelijk en voorzien van alle comfort. Daarnaast stond de hele week een toegewijd zorgteam klaar om persoonlijke en verpleegkundige ondersteuning te bieden. Zo konden alle deelnemers zorgeloos genieten van een echte vakantie, zonder verplichtingen. Deze bijzondere vakantieweek werd volledig mogelijk gemaakt door een genereuze donatie van Stichting Start2Cure. Dankzij hun steun konden we samen onvergetelijke herinneringen creëren.

Mantelzorgprogramma

Veel mantelzorgers lopen rond met vragen over de impact van MS op hun dagelijks leven en weten niet altijd waar ze terecht kunnen. Het Nationaal MS Fonds ondersteunt daarom het mantelzorgprogramma van het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht. Partners, kinderen, ouders en andere naasten van MS-patiënten die bij dit ziekenhuis zijn aangesloten, vinden hier steun bij elkaar en vergroten hun kennis. Ze ervaren ze dat ze er niet alleen voor staan en krijgen handvatten om beter om te gaan met de uitdagingen die MS met zich meebrengt. In 2024 werden vier mantelzorgbijeenkomsten georganiseerd, met telkens 15 tot 20 deelnemers.

MS-Kinderkampen

Kinderen en jongeren met een vader of moeder met MS, zijn vaak de enigen in de klas. Ze voelen de verantwoordelijkheid om te zorgen en nemen misschien liever geen vrienden mee naar huis. Speciaal voor

kinderen bij wie MS centraal staat in het gezin, organiseren we de MS-Kinderkampen. We geven tijdens deze weekenden informatie over MS, delen tips en trucs, ondersteunen bij problemen thuis en halen kinderen even uit hun thuissituatie. Ze kunnen hun verhaal kwijt en vinden begrip, ook bij lotgenoten. Gezelligheid en plezier staat voorop en kinderen hoeven even helemaal niets. In 2024 organiseerden we vier MS-Kinderkampen voor 136 deelnemers in vier leeftijdscategorieën tussen de 6 en 25 jaar. Door een prachtige donatie van Stichting Start2Cure kon de groep van 18-25 jaar dit jaar voor het eerst naar het buitenland. In de Ardennen genoot deze groep van een geheel verzorgd weekend met diverse activiteiten zoals kanoën, klettersteigen en andere klimactiviteiten.

'Ik ga mee op MS-kamp om weg te kunnen zijn van huis. Het brengt me de rust die thuis niet aanwezig is.'

Bewustwording.

In Nederland is er nog altijd te weinig bekend over de ziekte MS, zowel onder mensen met MS en hun naasten als bij het brede publiek. Kennis is belangrijk om betere beslissingen te nemen en een gevoel van regie te houden. Ook is het belangrijk dat de samenleving weet wat MS is en welke impact de ziekte heeft. Dit om verkeerde beeldvorming tegen te gaan en meer begrip voor MS te creëren.

In de beleidsperiode 2022-2026 hebben we op het gebied van bewustwording de volgende impactdoelen geformuleerd:

- Het informatieplatform MS.nl lanceren
- De Nederlandse samenleving weet wat MS is en kent de impact van de ziekte
- De Nederlandse samenleving is bekend met het Nationaal MS Fonds

In 2024 hebben we het volgende gerealiseerd:

- Op 29 februari is het informatieplatform MS.nl live gegaan. Meer hierover lees je op pagina 36 - 37.
- Via online platforms en media, televisie en landelijke dagbladen hebben we meer dan 6 miljoen mensen in Nederland bereikt met verhalen van mensen met MS en informatie over het werk van het Nationaal MS Fonds.

Dankzij de steun van onze begunstigers en financiële bijdragen van samenwerkingspartners hebben we in 2024 € 1.353.224 besteed aan bewustwording en informatievoorziening. Hiermee hebben we een brede en grote doelgroep bereikt. Hieronder een selectie van onze projecten en programma's op het gebied van kennis, awareness en voorlichting.

De Grote Tuinverbouwing

In 2024 werd in een speciale uitzending van het populaire televisieprogramma De Grote Tuinverbouwing op SBS6 aandacht besteed aan MS en het Nationaal MS Fonds.

In de uitzending stonden de verhalen van Tamar (47) en Crystal (23) centraal. Alleenstaande moeder Tamar heeft sinds haar 32ste de diagnose MS en vertelt in het programma openhartig over haar leven met MS. Ze is extreem vermoeid en heeft veel pijn, waardoor ze weinig buiten de deur komt. Haar dochter deelt in de uitzending welke zorgen zij heeft over haar moeder. Tamar wordt in de uitzending verrast met een rolstoelvriendelijke en onderhoudsarme tuin en een metamorfose van haar woonkamer. Naast Tamar vertelt ook Crystal in de uitzending wat de impact van MS is op haar jonge leven. 'Normale' dingen die haar leeftijdsgenoten wel doen, zijn voor haar onmogelijk.

Tamar met haar ouders in De Grote Tuinverbouwing

Met deze uitzending hebben we een groot publiek van maar liefst 1.438.000 kijkers weten te bereiken. Met 70 minuten zendtijd kregen we de mogelijkheid om de Nederlandse samenleving meer te vertellen over MS en onderzoek naar MS. Voor dit programma is ook de publiciteit opgezocht. Er is een artikel verschenen in het AD en de lokale krant van de Hoeksche Waard.

Voorlichtingscampagne 'MS. Het stopt bij ons.'

In 2024 hebben we de nieuwe voorlichtingscampagne 'MS. Het stopt bij ons.' gelanceerd. Deze campagne toont de impact van MS op gezinnen. Via een indrukwekkende video maakt Nederland kennis met de kinderen van Hanne, Karolien, Jamie, Ashley, Chantal en Sander. Ze vertellen wat ze graag met hun papa of mama met MS willen doen en hun dromen zijn verrassend alledaags. Het zijn aangrijpende portretten. Deze campagne illustreert onze kracht om verhalen te vertellen die raken en die betrokkenheid creëren. We realiseerden een groot bereik van maar liefst ruim 4,2 miljoen mensen.

- TV via Socutera (1.200.000 kijkers)
- Vier verschillende populaire podcasts (bereik van 83.000 luisteraars).
- Onlinecampagne (2.789.689 impressies)
- Youtube (141.000 keer bekeken)

En ook landelijke dagbladen en regionale tv-zenders, waarvan exacte cijfers niet bekend zijn:

- Regionale televisiezenders zoals Omroep Rijnmond, West en AT5 (bereik naar schatting 3.000.000 kijkers).
- Kranten: Nederlands Dagblad (bereik 79.000 lezers per dag), Telegraaf (bereik 1.558.200 lezers per doordeweekse dag) en AD Rotterdams Dagblad (211.000 lezers per doordeweekse dag).

'Een zeer goed idee om dit evenement online te doen. Veel mensen met MS zijn niet in staat om te reizen en vervolgens veel informatie te verwerken. Op deze manier hebben alle patiënten de mogelijkheid om nieuwe inzichten tot zich te kunnen nemen. Top!'

Nationale MS Dag Online

Uit de evaluatie van de Nationale MS Dag 2023 bleek dat 40% van de bezoekers niet elk jaar naar de fysieke editie te komen vanwege de impact van de reis en het programma. Dit was de belangrijkste reden om dit jaar de Nationale MS Dag Online te organiseren. Hierdoor werd het voor een veel grotere groep mensen met MS en hun naasten mogelijk om de informatie en inspiratie tot zich te nemen. De Nationale MS Dag Online op 3 november werd opgezet als een informatieve, inspirerende en interactieve online talkshow. Er waren diverse tafelgesprekken met neurologen Eva Strijbis en Joost Smolders, cognitief therapeut

Dennis Felling, fysiotherapeut Jeroen Stijl en ergotherapeut Afra van Impelen en een reportage over het MRI-onderzoek MSpine van Oliver Gerlach. Daarnaast was er ruimte voor interactie, waarbij kijkers vragen konden stellen en meedoen aan polls. De talkshow had maar liefst 1.885 kijkers, waarvan 85% actief was in de poll en chat.

De online talkshow werd door de kijkers beoordeeld met een 7,5. De kwaliteit van de onderwerpen en sprekers, de interactiviteit, het gemak van online en nieuwe en hoopvolle informatie werden het meest waardevol gevonden door de kijkers.

MpowerS Connect

Op zondag 3 november organiseerden we speciaal voor jonge mensen met MS het MpowerS Connect event, waarbij het onderwerp 'taboe' centraal stond. Naast een inspirerende presentatie van keynote spreker Filip de Groeve over taboes, waren er vier break-out sessies voor mensen met MS en hun naasten. De opzet met kleine groepen zorgden voor een veilige en intieme sfeer, waarin deelnemers zich vrij voelden om hun verhalen en emoties te delen. De sessies werden als krachtig en waardevol ervaren, met een sterke focus op herkenning, veerkracht en hoop. De middag is met een 8,1 beoordeeld.

Website en social media

In 2024 bezochten 241.000 mensen onze website, ruim 20% meer dan in 2023. Op social media lag de focus op groei via Instagram (+12%) en LinkedIn (+22%). Facebook blijft met 10.500 volgers het grootste kanaal.

Door de lancering van MS.nl is onze website aangepast: minder inhoudelijk over MS, meer overzicht, duidelijk over wat wij bieden en betere doorverwijzingen. Dankzij verbeterde gebruiksvriendelijkheid en structuur bleven de bezoekersaantallen stabiel.

Magazine MS Leeft

In 2024 hebben we drie magazines met in totaal 72.968 gedrukte exemplaren uitgebracht en verspreid onder onze donateurs, vrijwilligers, mensen met MS, zorgprofessionals en andere belangstellenden. Het magazine staat vol met inspirerende verhalen van mensen met MS, hun naasten en MS-zorgprofessionals. Daarnaast informeren we over onze onderzoeken en activiteiten.

Webinars

Dit jaar zijn we begonnen met online voorlichting via webinars. We hebben voor onderwerpen gekozen waar veel vragen over zijn:

- Webinar MS&Werk, met sprekers van UWV en MS-werkloket, 425 inschrijvers
- Webinar MS en Leefstijl, met sprekers van Voeding Leeft en Fysiotherapie Boot & Broersen, 400 inschrijvers
- Webinar 'Grip op je toekomst', een gesprek met 3 vrouwen met MS wat geleid werd door SamHealth, 629 inschrijvers

Wat heeft MS.nl in 2024 bereikt?

Op **29 februari 2024**
vond de lancering van
MS.nl plaats

Bij de lancering van MS.nl stonden er
140 artikelen en 42 onderzoeksresultaten
online. Op 31 december 2024 stonden er

- **234 artikelen**
- **81 onderzoeksresultaten**
- **19 lopende onderzoeken**
- **16 video's online**

Alle artikelen worden gecontroleerd op juistheid door deskundigen

Er werken **32 deskundigen** mee. Dit zijn artsen,
MS-verpleegkundigen, wetenschappelijk
onderzoekers en andere experts, zoals
seksuologen, MS-verpleegkundigen, een
revalidatiearts, een somnoloog en een uroloog.

We hebben nieuwe deskundigen
aan ons platform weten te
binden, met kennis en/of ervaring
die we nog niet hadden, maar die
wel uiterst relevant is voor onze content.

Top 5 meest bezochte onderwerpen op MS.nl

- 1 Over MS – Klachten
- 2 Over MS - Vormen van MS
- 3 Leven met MS
- 4 Behandeling
- 5 Onderzoek

Top 3 binnen het meest bezochte onderwerp 'klachten' op MS.nl

- 1 Klachten bij MS
- 2 Pijnklachten bij MS
- 3 Zwakke of stijve spieren bij MS

242.547 aantal bezoekers
MS.nl in 2024

“Fijne omgeving en informatie. Een gehoord en gezien gevoel.”

“Fijn dat er **1** plek is waar informatie te vinden is en
je ook in contact kunt met lotgenoten.”

We ontwikkelden verschillende
typen content (zoals de
uitlegvideo's), om in
verschillende informatie-
en prikkelbehoefte
te voorzien.

Gebruikers met een
account geven MS.nl een
gemiddeld rapportcijfer van

7,6

In 2024 zijn er ruim

1.450
accounts

aangemaakt op de community MS.nl

“Ik kan daar alles vinden wat voor
mij belangrijk is over mijn MS.”

We gingen een samenwerking
aan met een contentpartner,
**Rutgers - kenniscentrum
seksualiteit**, voor het
ontwikkelen van informatie
over MS en seksualiteit en
stelden daarvoor een samen-
werkingsovereenkomst op.

MS.nl is de winnaar van de Splash Award in de categorie Gezondheidszorg

De Splash Awards zijn de
belangrijkste prijzen voor websites
en apps die gebouwd zijn met het
websitesysteem Drupal. Quote uit het juryrapport:
“Een razendsnelle, moderne en gebruiksvriendelijke
website met helder gestructureerde informatie
die direct to the point is.”

Wekelijks starten er gemiddeld

**10 nieuwe
gesprekken**

in de community op MS.nl

MS.nl

Fondsen- werving.

De persoonlijke betrokkenheid bij mensen met MS was in 2024 weer groot. Tienduizenden mensen kwamen in beweging als vrijwilliger, donateur, actievoerder of deelnemer aan één van onze evenementen. En ook steeds meer bedrijven- en vermogensfondsen ondersteunen onze onderzoeken en projecten voor mensen met MS en hun naasten. In totaal haalden we € 4.888.228 op, een fantastisch resultaat waar we iedereen enorm dankbaar voor zijn!

In de beleidsperiode 2022-2026 hebben we op het gebied van fondsenwerving het volgende impactdoel geformuleerd:

- 40% groei in fondsenwerving t.o.v. 2021

Gerealiseerd in 2024:

- 44% groei ten opzichte van 2021

Het is mooi dat we deze groei ten opzichte van 2021 gerealiseerd hebben. De uitdaging is nu om gestaag door te groeien. Gegeven de ontwikkelingen in de donateursmarkt betekent dit hard werken en zoeken naar kansen. In de zoektocht naar een oplossing voor MS is nog altijd veel geld nodig voor Wetenschappelijk onderzoek.

De Grote Tuinverbouwing

In 2024 stond voor het eerst een speciale uitzending van het SBS6-programma De Grote Tuinverbouwing geheel in het teken van MS. We hebben met dit tv-programma 928 nieuwe donateurs geworven, waarvan 614 structurele donateurs. Mede hierdoor komen de structurele donaties ook dit jaar weer hoger uit dan in 2023.

Collecte

De MS-collecteweek vond plaats van 27 mei tot 1 juni 2024. 5.870 collectanten zetten zich weer in om geld op te halen voor een toekomst zonder MS. We konden dit regelen met hulp van 521 collecte-coördinatoren door het hele land. Langs de deuren werd € 493.047 euro opgehaald. Via mobiel, online, QR-codes en via de bank nog eens € 435.249. Ieder jaar zien we het bedrag wat contant wordt opgehaald iets dalen, maar in gelijke tred stijgen de mobiele/online collecte inkomsten. Een mooie ontwikkeling waarop we blijven inzetten.

Eén van de mijlpalen was de ontwikkeling van onze eigen mobiele collecte, die we voor het eerst volledig zelfstandig konden implementeren. (Mobiele) collectanten ontvingen een uitnodiging om hun persoonlijke collectepagina te activeren, deze te personaliseren en eenvoudig te delen via sociale media en WhatsApp. Met gerichte

acties hielden we hen betrokken en gemotiveerd, wat resulteerde in een tevredenheidsscore van 8 en waardevolle inzichten voor verdere optimalisatie.

Naast onze landelijke collecteweek werd er via Goede Doelen Weken € 93.358 ingezameld. We zien de inkomsten uit deze Goede Doelen Weken gestaag stijgen. Steeds meer gemeenten gaan over naar één collecteweek per jaar waarin ze langs de deuren gaan voor de collecterende goede doelen die zijn aangesloten bij het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

De totale opbrengst van onze landelijke MS-collecte komt met € 1.021.654 weer ruim boven de magische miljoen euro uit. We bedanken alle vrijwilligers die de collecteweek tot een succes maakten voor hun inzet!

Recordopbrengst MS Motion

Ons jaarlijkse hardloop- en wandelevenement MS Motion op 15 september 2024 was weer een dag vol sportiviteit, saamhorigheid en daadkracht. Met maar liefst 1.100 enthousiaste deelnemers was het evenement volledig uitverkocht. Met elkaar haalden we geld op voor onderzoek naar Primair Progressieve MS (PPMS). We hebben een aantal bedrijven aan het evenement weten te binden en in de dagen na het evenement liepen de donaties nog door, waarmee de totaalopbrengst inclusief sponsoring van

bedrijven uiteindelijk op een recordbedrag van € 217.843 is gekomen. Deze indrukwekkende opbrengst is een enorme steun in de strijd tegen MS.

Diverse sponsors hebben bijgedragen aan deze fantastische dag. Zo mocht we weer gratis gebruikmaken van het terrein van Manutan en hielpen hun medewerkers vrijwillig mee op deze dag. Ook waren er weer gesponsorde kilometerpunten op de landingsbaan van voormalig vliegbasis Soesterberg.

'Dat mensen met MS juist zelf deel kunnen nemen aan het evenement, maakt het zo'n unieke dag. We voelen ons als onderzoekers zeer vereerd dat we hier mogen staan. Fantastisch dat we samen zo'n groot bedrag bij elkaar hebben gebracht.'

Hoofdonderzoeker van het onderzoek naar PPMS, Janet de Beukelaar

Acties derden

In 2024 zagen we het aantal mensen dat voor ons in actie komt stijgen. Mensen die een actie op willen zetten, kunnen dit doen via ons speciale actieplatform sterktegenms.nl. In 2024 werden 59 acties gestart en 1.900 donaties gedaan. Daarmee werd € 118.527 opgehaald voor ons werk voor mensen met MS. Daarnaast ontvingen we via de Urban Walks € 65.509, via de uitvaartcollecte € 11.694 en via een actie met Topbloemen € 4.075. Daarnaast hebben mensen die een jubileum vierden en of buiten onze website om acties opzetten nog eens € 59.074 opgehaald. In totaal een prachtig resultaat uit acties derden: € 258.879. We zijn alle actievoerders ontzettend dankbaar.

Een aantal voorbeelden van acties:

- Scholieren aan het Da Vinci College in Dordrecht richtten hun eigen webshop op, waarmee zij geld inzamelden voor het Nationaal MS Fonds. Dit resulteerde in een prachtig bedrag van 1.527 euro. Sem is één van de betrokken scholieren: 'Het was een leerzame ervaring en extra bijzonder, omdat ik dit voor het Nationaal MS Fonds deed. Een doel dat mij raakt, omdat mijn moeder MS heeft.'
- Van 7 tot en met 16 juni kwamen via Fysiotherapie Boot en Broersen 32 deelnemers in actie om zoveel mogelijk geld op te halen voor onderzoek naar MS. In hun praktijk zien ze steeds vaker hoeveel impact MS heeft op het leven van jonge mensen. Met een zesdaags fietsavontuur in Schotland wilden ze meer bewustwording creëren én geld ophalen. Het trotseren van de hoogtemeters, de wind, de regen en het feit dat ze door moesten blijven trappen, heeft een parallel met de dagelijkse strijd die iemand met MS levert. Hun streefbedrag van € 80.000 werd ruimschoots gehaald. Aan het einde van de actie stond de teller op maar liefst € 86.091.

- Bij Top Bloemen was het boeket van de maand in maart gekoppeld aan het Nationaal MS Fonds. Dit leverde een mooi bedrag van € 4.075 op.
- Bij kaartje2go lanceerden we onze eigen kaartlijn, waarvan de opbrengst naar het Nationaal MS Fonds gaat.

Urban Walks

Tijdens de Urban Walk Series 2024 maakten deelnemers in zes verschillende steden mooie stadswandelingen en ontdekten unieke plekjes. Deze mooie samenwerking met organisator Golazo ging zijn tweede jaar in.

Deelnemers haalden maar liefst € 65.509 op voor het Nationaal MS Fonds, ruim 41% meer dan vorig jaar! We zijn dan ook verheugd dat we in 2025 weer het goede doel zijn voor de Urban Walk series. Via walkforms.nl kan men zich aanmelden voor deze events.

Fles voor MS

Op 9 december 2024 is de actie Fles voor MS via onze website live gegaan, een statiegeldactie waaraan zowel particulieren als organisaties kunnen meedoen. Het doel: zoveel mogelijk statiegeld verzamelen voor het Nationaal MS Fonds. Tot nu toe zijn er 34 acties gestart. Dat belooft veel voor 2025!

Donateursbijeenkomst

Op 6 november 2024 organiseerden we een kleinschalige donateursbijeenkomst in het Academisch MS Centrum Zuyd in Sittard. Dr. Gerlach en zijn team gaven uitleg over hun onderzoek naar nieuwe letsels die ontstaan in het ruggenmerg en over de MRI. Daarnaast kregen de 22 deelnemers een rondleiding en konden ze vragen stellen aan de onderzoekers. Een bijzonder kijkje in de keuken van wetenschappelijk onderzoek naar het ontstaan en de behandeling van MS.

'Naast dat iedereen kan starten met statiegeld inzamelen, kan je met Fles voor MS ook je lokale supermarkt vragen om het MS Fonds te steunen met het statiegeldautomaat.'

Inkomsten bedrijven en organisaties

De betrokkenheid van bedrijven en organisaties bij ons werk voor mensen met MS groeit. Zij starten acties, nemen met een bedrijventeam deel aan onze evenementen of schenken een bedrag voor een concreet onderzoek of project. De gemene deler is vaak een collega of directe naaste met MS. Twee voorbeelden van de vele hartverwarmende initiatieven in 2024:

- Nissan Motor Parts Center BV haalde € 7.233 op voor onderzoek en projecten voor een betere kwaliteit van leven met MS, omdat de vrouw van een collega MS heeft.
- De eigenaar van Gelre Finance Service heeft een zoon met MS. We mochten bij hem een aantal projecten indienen. Deze heeft hij besproken met het bestuur van de Invalidenbond Flevo, wat resulteerde in een mooie bijdrage van € 17.500 voor het onderzoek van dr. Oliver Gerlach en nog eens € 7.500 voor de MS-Kinderkampen.

Nalatenschappen

Steeds meer mensen nemen een goed doel op in hun testament. Ook het Nationaal MS Fonds merkt dat mensen graag iets goeds willen nalaten.

Het Nationaal MS Fonds heeft de ANBI-status en hoeft daarom geen erfbelasting te betalen. Wat mensen aan ons nalaten, wordt volledig besteed aan onze droom: een toekomst zonder MS. Omdat deze bijzondere manier van geven ook vragen oproept en we mensen hierin goed willen begeleiden, heeft het Nationaal MS Fonds een relatiebeheerder nalaten in dienst. Zij helpt mensen met hun vragen en bespreekt de mogelijkheden.

Om meer bekendheid te geven aan de mogelijkheid van nalaten aan het Nationaal MS Fonds hebben onze ambassadeur Ben Cramer en zijn dochter Shanna een video opgenomen. Ze vertellen over de impact van MS op hun leven sinds Shanna op haar 32^e de diagnose kreeg en het belang van nog meer onderzoek naar een oplossing voor MS. Ben en Shanna roepen de kijkers op om vooral het Nationaal MS Fonds op te nemen in hun testament.

In 2024 ontwikkelden we ook een nieuwe brochure over nalaten, pasten de website aan, maakten en plaatsten advertenties in diverse magazines en werden lid van Toegift.nl. In 2024 bedroegen de inkomsten uit nalatenschappen € 693.621.

We zien ook steeds vaker dat mensen tijdens een uitvaart geld inzamelen voor het Nationaal MS Fonds. Via uitvaartcollecten ontvingen we in 2024 € 11.694. Een mooi gebaar waar we zeer dankbaar voor zijn.

Onze organisatie.

Het Nationaal MS Fonds is een stichting zonder winstoogmerk. De organisatie wordt bestuurd door één directeur-bestuurder, Rianne Wisgerhof-van Dijk. Zij geeft leiding aan de organisatie, draagt de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en de strategie en legt verantwoording af aan een onafhankelijke Raad van Toezicht.

Bestuur en medewerkers

In 2024 zijn de totale inkomsten afgenomen naar € 4.888.288. De inkomsten in 2024 zijn lager dan gedacht. Begin 2024 is een bedrag van € 384.486 ontvangen vanuit een andere organisatie zonder winstoogmerk. Dit bedrag had echter toegeschreven moeten worden aan 2023, waardoor er achteraf een verschuiving van de baten heeft plaatsgevonden. Hierdoor zijn de inkomsten van 2023 in werkelijkheid € 384.486 hoger geworden en die van 2024 € 384.486 lager. Over beide jaren samen is het totaal hetzelfde gebleven en gemiddeld genomen is sprake van een stijging in inkomsten.

Ten opzichte van het jaar 2021, de start van deze beleidsperiode, hebben we een fantastische groei van 44% gerealiseerd. We doen er alles aan om ons beoogde doel van 40% in 2026, het einde van deze

beleidsperiode, te handhaven. Dat kan alleen als alle fantastische donateurs en organisaties ons werk voor mensen met MS blijven steunen. We blijven werken aan:

- Een grotere naams- en merkbekendheid onder het publiek, maar ook bij zorgprofessionals en stakeholders, waardoor mensen ons beter weten te vinden en voor ons in actie komen.
- Een actieve en zo persoonlijk mogelijke fondsenwerving gericht op verschillende doelgroepen.
- Een professionaliseringsslag/efficiëncyslag in onze manier van werken. We hebben hiervoor onder andere een eigen data-afdeling opgezet, waardoor we veel automatiseringsprocessen in huis kunnen doorontwikkelen. Dit scheelt veel kosten van externe bureaus.

We hebben de ambitie om de komende jaren verder te groeien, zodat we nog meer impact kunnen maken voor mensen met MS en hun naasten. We investeren daarom in menskracht en systemen om ons te helpen zo efficiënt en effectief mogelijk te werken.

Directeur-bestuurder

Rianne Wisgerhof-van Dijk is de directeur-bestuurder. In 2024 heeft zij de volgende onbezoldigde nevenfuncties:

- Bestuurder Stichting MJ Kelder
- Bestuurder Stichting MS.nl
- Penningmeester Sportvereniging DOTO

Managementteam

Het beleid van het Nationaal MS Fonds wordt ontwikkeld door het managementteam (MT). Het MT draagt zorg voor de uitvoering van het beleid en de aansturing van de organisatie.

Het MT bestaat uit de directeur en de managers van de verschillende afdelingen:

- Onderzoek, Zorg en Activiteiten
- Marketing & Communicatie
- Fondsenwerving & Collecte
- Bedrijfsvoering & HR

In 2024 is het MT een dag 'op de hei' geweest om het jaarplan en de begroting voor 2025 te vormen. Met elkaar hebben we de conclusie getrokken dat we keuzes moeten gaan maken in dingen die we wel (blijven) doen en dingen die we niet meer doen. We zien veel kansen, maar dat kan ook leiden tot versnippering.

Medewerkers

Op 31 december 2024 waren er 20,4 FTE's werkzaam bij het Nationaal MS Fonds. We werken met een flexibele schil van professionals, bijvoorbeeld voor de organisatie van de Nationale MS Dag, om vacatures tijdelijk op te vangen of bij het opzetten van nieuwe projecten. Met de groei die we afgelopen twee jaar doormaken, hebben we ervoor gekozen om onze

flexibele schil af te bouwen en een aantal functies structureel te verankeren in de organisatie. Daarnaast blijven we natuurlijk werken met vrijwilligers die het Nationaal MS Fonds helpen, bijvoorbeeld bij de organisatie van evenementen.

In 2024 zijn 2 medewerkers aangesteld voor MS.nl. Daarnaast staat er 1 vacature open die in de loop van 2025 wordt ingevuld. Deze mensen zijn in dienst bij het Nationaal MS Fonds, maar worden gedetacheerd aan Stichting MS.nl. Dit is een apart opgerichte stichting voor dit unieke samenwerkingsverband. Het team van MS.nl werkt vanuit het kantoor van het Nationaal MS Fonds in Rotterdam en wordt aangestuurd door een projectleider. Deze projectleider legt verantwoording af aan het bestuur van Stichting MS.nl.

We hebben onze werkomgeving zo ingericht dat medewerkers succesvol hybride kunnen werken. Gemiddeld werken zij 60% op kantoor en 40% vanuit huis. Dit zorgt voor meer efficiëntie, minder reistijd en een betere werk-privébalans. Onze medewerkers ervaren deze flexibiliteit als zeer positief. Daarnaast bieden we op kantoor een gezonde lunch aan, omdat we het belangrijk vinden om bij te dragen aan een gezonde levensstijl. Goede voeding helpt niet alleen om energiek en geconcentreerd te blijven gedurende de werkdag, maar draagt ook bij aan het algehele welzijn van onze medewerkers. Zo zorgen we samen voor een gezonde en productieve werkomgeving.

In 2024 vroegen we nieuwe medewerkers hoe zij het werken bij het Nationaal MS Fonds ervaren. Hieruit bleek dat de flexibele werktijden en de fijne werksfeer de belangrijkste redenen voor tevredenheid zijn. Tegelijkertijd werd de samenwerking tussen afdelingen als aandachtspunt benoemd.

Om dit te verbeteren hebben we projectmatig werken geïntroduceerd met een methode die is afgestemd op onze organisatie. Dit wordt ondersteund door Microsoft Teams, software die samenwerking vergemakkelijkt. Alle medewerkers hebben trainingen gevolgd om hier optimaal gebruik van te maken. We hanteren nu eenduidige projectplannen, waarbij elk project een projectleider heeft en waarin duidelijke doelen, timing en budgetten zijn vastgesteld. Dit zorgt voor meer structuur, betere samenwerking en een efficiënte manier van werken.

Wij vinden het belangrijk dat al onze werknemers op de hoogte zijn en blijven van de ontwikkelingen op het gebied van MS. Daarom hebben wij dit jaar een medische training gevolgd, verzorgd door twee neurologen en een MS-verpleegkundige van het MS-centrum van het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht. Tijdens deze training is de kennis over de achtergrond van MS, het stellen van diagnoses, behandel-mogelijkheden en de rol van de MS-verpleegkundige verdiept. Deze inzichten helpen om nog beter in te spelen op de behoeften van mensen met MS en hun omgeving.

Om onze activiteiten beter af te stemmen op de wensen van donateurs en vrijwilligers en hen optimaal te ondersteunen, hebben we in 2024 belangrijke stappen gezet in de verbetering van onze data en systemen. Dit jaar is Team Data opgericht, wat heeft bijgedragen aan diverse ontwikkelingen binnen de hele organisatie. We hebben verschillende processen verder geautomatiseerd en de integratie tussen systemen versterkt. Dit heeft geleid tot efficiëntere werkmethoden en een meer samenhangende werkwijze.

Werving & selectie

In 2024 bleef de krappe arbeidsmarkt een uitdaging, maar door gerichte recruitment marketingcampagnes en actief zoeken zijn er 9 vacatures ingevuld en is de gemiddelde doorlooptijd van een vacature teruggebracht tot 2,5 maand. Om onze organisatie als aantrekkelijke werkgever beter zichtbaar te maken, is er een plan gemaakt om in 2025 een strategisch Employer Branding-plan te ontwikkelen. Hierdoor wordt de zichtbaarheid en positionering van onze organisatie op de arbeidsmarkt verder versterkt. Met de geplande stappen op het gebied van Employer Branding verwachten we in 2025 nog beter talent aan te trekken en te behouden.

Vrijwilligers

Het Nationaal MS Fonds is trots op de ca. 7.000 vrijwilligers waar we in 2024 een beroep op mochten doen. Deze vrijwilligers zijn de motor voor onze landelijke collecte, openen deuren bij organisaties die anders gesloten blijven én ze helpen bij de organisatie en administratie van onze evenementen. Zonder de betrokkenheid van deze mensen die zich belangeloos voor ons inzetten, kunnen wij ons werk niet doen. De afgelopen jaren merken we wel dat het aantal vrijwilligers terugloopt, maar ondanks dat blijven de inkomsten gelijk. Dat is echt een prestatie, waarvoor we alle vrijwilligers hartelijk danken.

Arbeidsvoorwaarden en beloning

Het Nationaal MS Fonds is gevestigd in Rotterdam en krijgt geen subsidie van de overheid of grote loterijen. Wij zijn ervan overtuigd dat we met de inzet van goed gekwalificeerd personeel groei en continuïteit kunnen realiseren. Als groeiende organisatie vragen we soms iets extra's van onze medewerkers, zoals meehelpen tijdens

evenementen in het weekend. Het is mooi te zien dat we nooit tevergeefs een beroep op onze medewerkers doen en dat we er samen enthousiast de schouders onder zetten.

Bij het Nationaal MS Fonds hechten we veel waarde aan goed werkgeverschap. Daarom hebben we een eigen arbeidsovereenkomst en personeelsreglement, waarin onder andere salarisafspraken en personele regelingen zijn vastgelegd. We bieden onze medewerkers een passend salaris en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden aan. Het Vitality programma van a.s.r. is hier ook onderdeel van. Om medewerkers te ondersteunen in hun groei en prestaties, hanteren we een jaarlijkse performance managementcyclus. Dit omvat het vaststellen van jaardoelstellingen en een continue evaluatie van de voortgang. Daarnaast is er in het laatste kwartaal een start gemaakt met het ontwikkelen van een intranet. Dit platform helpt nieuwe collega's tijdens hun onboarding en zorgt ervoor dat alle medewerkers eenvoudig toegang hebben tot belangrijke informatie op één digitale plek.

Vrijwilligers krijgen, indien gewenst, de reis- en verblijfskosten die zij maken vergoed. Voor alle vrijwilligers zijn de benodigde verzekeringen afgesloten. Een enkele vrijwilliger werkt tegen een vrijwilligersvergoeding.

Directiebeloning

Het bezoldigingsbeleid van de directeur staat omschreven in het hoofdstuk Raad van Toezicht.

Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van het Nationaal MS Fonds. De RvT functioneert als werkgever van de directeur-bestuurder en kan – gevraagd en ongevraagd – advies geven. De RvT volgt de richtlijnen voor goed bestuur, zoals die zijn vastgesteld in het reglement en de normen voor de CBF-erkenning. Raadsleden doen hun werk als onbetaalde vrijwilligers.

Onderscheid tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren

Het Nationaal MS Fonds heeft een directeur-bestuurder die leidinggeeft aan de organisatie. Zij stelt het beleid en de strategie vast, is bestuurlijk verantwoordelijk en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder is voorzitter van het MT en stuurt de managers en financieel medewerker aan. De MT-leden sturen medewerkers rechtstreeks aan. Alle medewerkers hebben een functiebeschrijving waarin ook de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven. Medewerkers werken nauw samen om de gestelde doelen te realiseren.

De directeur laat zich door verschillende commissies adviseren als het gaat om het onderzoeksbeleid, het verstrekken van subsidies voor wetenschappelijk onderzoek, het bepalen van het beleid en het opzetten of verbeteren van activiteiten.

De Raad van Toezicht heeft primair een toezichthoudende taak en toetst het door de directeur-bestuurder geformuleerde beleid, het strategisch meerjarenplan, het jaarplan en de begroting aan de missie, visie en uitgangspunten van de organisatie. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf personen die hun kennis en ervaring op het gebied van

financiën, MS, onderzoek, besturen of communicatie inbrengen.

Vergaderingen en thema's

In 2024 kwam de Raad van Toezicht vier keer bij elkaar. Daarnaast zijn de leden van de Raad van Toezicht aanwezig geweest bij de officiële lancering van het informatieplatform MS.nl op 29 februari 2024. Buiten de reguliere vergaderingen om is er regelmatig telefonisch en online contact over uiteenlopende onderwerpen. Tijdens de vergaderingen werd formeel goedgekeurd en besproken:

- het jaarverslag en de jaarrekening 2023 en het voorstel de directie decharge te verlenen
- de voortgang van het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026
- het jaarplan 2025 en de bijbehorende begroting

Daarnaast is stilgestaan bij:

- samenwerking met MS-organisaties om elkaar te versterken en onze impact te vergroten
- de voortgang van de ontwikkeling van het online platform MS.nl
- de subsidiecall en de toezeggingen van de nieuwe onderzoeken
- de financiële resultaten
- de exposure op TV via De Grote Tuinverbouwing

Raad van Toezicht: Pierre van Weperen, Johan de Ronde, Manon Winter, Erwin Hoogervorst. Hans Blink ontbreekt op de foto.

Samenstelling Raad van Toezicht 2024

De heer drs. P.A.M. Van Weperen
voorzitter RvT sinds 2015, herbenoemd in 2019 en 2024
Managing Director bij Grow Biotech UK
CEO Grow Pharma

Geen nevenfuncties

De heer H.J. Blink
Vicevoorzitter RvT sinds 2015, herbenoemd in 2018 en 2023
Managing director van H.J. Blink Beheer B.V.
Portefeuille: Governance/Organisatie

Nevenfuncties:
Voorzitter Raad van Advies van JP. Cars
Lid Raad van Advies van Thesharinggroup NV

De heer J.W.M.M. de Ronde
Lid RvT sinds 2015, herbenoemd in 2018 en 2022
Credit Risk Manager bij Viterra
Portefeuille: Financiën

Geen nevenfuncties

Mevrouw dr. M.J. Winter
Lid RvT sinds 2015, herbenoemd in 2018 en 2022
Medical Lead Oncology bij Pfizer
Portefeuille: Marketing/Communicatie

Geen nevenfuncties

De heer dr. E.L.J. Hoogervorst
Lid RvT sinds 2022
Neuroloog St. Antonius Ziekenhuis
Portefeuille: Ondernemerschap & (zorg) innovatie

Nevenfuncties:
Voorzitter Nederlandse Vereniging voor Neurologie
Redactieraad MedNet Neurologie

Financiële Audit Commissie

De Raad van Toezicht wordt ondersteund door de Financiële Audit Commissie (FAC), deze bestaat uit twee leden. In 2024 waren dit de heer J. de Ronde (voorzitter) en de heer P. van Weperen (lid, tevens notulist). Desgewenst wordt de accountant uitgenodigd om een deel van de vergadering bij te wonen.

In het verslagjaar is de FAC twee keer bijeengewees. Op de agenda stonden:

- de begroting 2025
- het activiteitenplan 2025
- de jaarcijfers en financiële voortgangsrapportage 2024
- de jaarlijkse accountantscontrole

Bezoldiging

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het Nationaal MS Fonds de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de BSD-score vond plaats door de voorzitter van de RvT op basis van extern advies van Lassooij & Partners.

Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 455 punten met een maximaal jaarinkomen van € 163.473 (salarisniveau I). Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur bedroeg € 121.385. Deze beloning bleef ruimschoots binnen het geldende maximum.

De hoogte en de samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht op de staat van baten en lasten.

De leden van de Raad van Toezicht werken onbezoldigd. Er zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt aan de Raad.

De Raad is evenwichtig samengesteld in termen van de ervaring en achtergrond van de leden. Zakelijke ervaring, ervaring in de farmaceutische industrie, financiële expertise zijn kerncompetenties en we zien ook graag dat een lid van de Raad een medische achtergrond heeft.

De samenwerking met de directeur-bestuurder en de communicatie binnen de Raad van Toezicht en als Raad van Toezicht met het fonds verloopt positief, open en constructief. Er is waardering voor de groei en ontwikkeling die de organisatie doormaakt en begrip van de uitdagingen waar het fonds voor staat en de manier waarop hier in de dagelijkse praktijk mee wordt omgegaan. De Raad wordt door de directeur-bestuurder actief betrokken bij de totstandkoming van de langetermijnplannen, er is regelmatig, in het bijzijn van de betrokken medewerkers, gesproken over ontwikkelingen in onderzoek, het informatieplatform MS.nl en de kansen en uitdagingen op het gebied van fondsenwerving.

Werving, benoeming en ontslag

De Raad van Toezicht benoemt en ontslaat zelf zijn leden en werft deze aan de hand van een profielschets. De leden zijn voor verschillende perioden benoemd om zo een dakpanconstructie te creëren en niet iedereen tegelijkertijd vervangen hoeft te worden.

Maatschappelijke impact

Als goed doel is het onze verantwoordelijkheid om scherp te blijven op hoe we ons werk doen. Ook leggen we verantwoording af aan alle mensen die bij ons werk betrokken zijn, en breder, de maatschappij. Het Nationaal MS Fonds ontvangt geen subsidie van de overheid. Wij kunnen ons werk alleen doen dankzij de hulp van mensen en organisaties. We vragen ons dan ook altijd af welke impact ons werk heeft op mensen met MS en hoe we onze aanpak kunnen verbeteren.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
Met ons werk leveren we een bijdrage aan de kwaliteit van leven van mensen met MS en indirect aan de gezondheid in Nederland. Onze voorlichting is mede gericht op het belang van een gezonde leefstijl en we maken deel uit van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen. Daarin werken we samen aan een langer gezond leven voor iedereen in Nederland. Daarnaast hebben we aandacht voor het milieu. Het is onze doelstelling om het energie-, water- en papiergebruik zo laag mogelijk te houden. We werken met één centrale duurzame printer, scheiden ons afval, dringen het papierverbruik terug door digitalisering en kiezen voor FSC gekwalificeerd papier.

Integriteitsbeleid

Integriteit staat binnen onze organisatie hoog in het vaandel. Wij hebben voor zowel onze betaalde medewerkers als onze vrijwilligers integriteitsbeleid ontwikkeld. Samen zijn we verantwoordelijk voor het naleven van dit beleid. Zo hebben we afspraken over goede omgangsvormen en doen we er alles aan om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. We willen misstanden en onregelmatigheden binnen onze organisatie voorkomen. Doet zich onverhoopt toch iets voor, dan zullen wij zorgvuldig handelen en verantwoording afleggen. Het vermoeden van een misstand kan worden gemeld langs de weg van een interne procedure (bij de interne vertrouwenspersoon, de directeur of de voorzitter van de Raad van Toezicht), waarbij een oplossing wordt gezocht binnen de organisatie. Ook bestaat er de mogelijkheid tot het doen van een externe melding bij het meldpunt Goede Doelen/Partos. Ook op dit gebied volgen we de ontwikkelingen via Goede Doelen Nederland. In 2024 hebben we geen meldingen gehad met betrekking tot integriteit.

Wij hebben onze kernwaarden geïntegreerd in het performance managementsysteem en in ontwikkelgesprekken met medewerkers komen gedrag en integriteit aan bod. Onze gedragscode en ons integriteitsbeleid worden gepubliceerd op onze website.

Wij werken conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Intern is een medewerker aanspreekpunt voor collega's over AVG gerelateerde vragen en verantwoordelijk voor het volgen van de ontwikkelingen. Daarnaast maken we gebruik van de expertise van een externe privacy officer. In onze donateurs-administratie leggen wij specifieke wensen ten aanzien van het aantal contactmomenten op individueel niveau vast.

CBF-Erkenning

Het Nationaal MS Fonds is in het bezit van de CBF-erkenning. Wij houden ons aan de normen die in deze regeling zijn opgenomen. Wij volgen de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In 2024 vond de jaarlijkse Check & Reflectie plaats.

ANBI

Het Nationaal MS Fonds heeft de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Dit betekent onder andere dat we geen erfbelasting over nalatenschappen of schenkelasting over schenkingen hoeven te betalen.

Samenwerken

Het Nationaal MS Fonds zoekt actief samenwerking met andere organisaties. Door samen te werken kunnen we versnellingen realiseren in onderzoek naar de oorzaak en oplossing van MS. Samenwerken vergroot ook onze slagkracht. In 2024 hebben we onder andere op de volgende projecten samengewerkt:

- MS.nl, hét online platform waar mensen met MS, hun naasten en zorgprofessionals terecht kunnen voor betrouwbare informatie en ervaringen uit kunnen wisselen. We werken hierin samen met MS Vereniging Nederland en Stichting MS Research.

- Met 22 andere gezondheidsfondsen vormen we de SGF (Samenwerkende Gezondheidsfondsen). Samen zetten we ons in voor een maatschappij waarin mensen gezonder leven, de best mogelijke behandeling krijgen en optimaal participeren.
- In 2024 heeft het Nationaal MS Fonds in samenwerking met Stichting MS Research en Stichting MoveS twee subsidierondes georganiseerd: een ronde voor meerjarige onderzoeksprojecten en een MS Out-of-the-Box grant.
- We maken deel uit van de landelijke werkgroep MS-register, waar MS-organisaties, farmaceuten, zorgverleners, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS tweemaal per jaar kennis en informatie uitwisselen in een rondetafelgesprek op het ministerie van VWS.
- Samen met MS Vereniging Nederland en Jong & MS ondersteunen we de Toiletpas. Een gratis gepersonaliseerde MS toiletpas die mensen met MS aan kunnen vragen bij Coloplast. Deze pas geeft toegang tot openbare en niet-openbare toiletten voor mensen met een medische noodzaak.
- We namen deel aan het Stichting Collecteplan overleg.
- Samen met MS Vereniging Nederland heeft het Nationaal MS Fonds een onvergetelijke vakantieweek in Egmond aan Zee georganiseerd.

Risicomanagement

De groei die we doormaken, maakt ons extra bewust van de verantwoordelijkheid die we hebben als het gaat om de continuïteit van de organisatie. We besteden daarom veel aandacht aan de manier waarop wij onze middelen werven en besteden. En we houden de ontwikkelingen om ons heen goed in de gaten zodat we risico's in kunnen schatten en daarop kunnen anticiperen.

De kans dat bepaalde risico's en onzekerheden zich voordoen is over het algemeen laag te noemen. We zijn aangesloten bij diverse brancheorganisaties en volgen hun procedures en protocollen. We blijven op de hoogte van ontwikkelingen in de markt via congressen en workshops. En de bevoegdheden, regels en procedures voor ons administratieve proces zijn verankerd in de Administratieve Organisatie (AO).

Gedurende het jaar houdt het MT oog voor de risico's die wij als organisatie lopen. Deze zijn een vast onderdeel op de agenda van de Raad van Toezicht en de Financiële Audit Commissie. Waar nodig stellen we beleid bij en worden passende maatregelen genomen. De belangrijkste risico's en onzekerheden in 2024 waren:

- De nog altijd stijgende kosten die maken dat donateurs minder te besteden hebben en keuzes moeten maken. Dit betekent dat we kritisch moeten kijken naar onze verschillende inkomstenstromen en we in 2024 hebben gewerkt aan plannen om de voor ons meest kansrijke stromen verder uit te bouwen. Hierbij houden we uitdrukkelijk rekening met de wensen van onze donateurs.

- Door de krappe arbeidsmarkt duurde het ook dit jaar lang om ontstane vacatures op te vullen. Het werk werd door collega's onderling opgevangen, waardoor we met minder mensen hetzelfde werk moesten doen en soms keuzes moesten maken om dingen niet te doen. We hebben ons personeelsbeleid verder ontwikkeld om een interessante werkgever te blijven voor potentiële werknemers.
- De collecte staat in Nederland onder druk. Het wordt steeds moeilijker om collectanten en collecte-coördinatoren te vinden. We zetten alles op alles om de collecte tegen zo laag mogelijke kosten te organiseren en houden de resultaten van de diverse wervingsmogelijkheden scherp in de gaten.

Operationele risico's

De interne data en de data van relaties van het Nationaal MS Fonds als donateurs, vrijwilligers en onderzoekers, dienen te allen tijde adequaat te worden beschermd. Een onvoldoende beveiliging of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens kan ingrijpende gevolgen hebben voor zowel onze relaties, als onze bedrijfsvoering en kan leiden tot imagoschade en potentiële boetes. Om de genoemde risico's te mitigeren, hebben we regels en procedures zoals eerder beschreven. Er waren op het gebied van AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) geen bijzonderheden.

We hebben in 2024 een aantal phishing-e-mails ontvangen om gegevens aan te passen of een betaling te doen. Zodra we dit signaleren stellen we collega's op de hoogte en we hebben malware- en virusscanning geïmplementeerd die onze ICT partij regelmatig update.

Doelmatigheid

Onze inkomsten moeten zoveel mogelijk worden besteed aan de primaire doelstellingen van het Nationaal MS Fonds: Wetenschappelijk onderzoek, Beter Leven met MS en Bewustwording. Aan de hand van drie indicatoren houden wij de doelmatigheid in de gaten:

- Het Nationaal MS Fonds valt volgens de CBF-normering onder categorie D. In categorie D wordt een doelbesteding als percentage van de totale lasten, gerekend over de afgelopen drie jaar, in elk geval als redelijk beschouwd indien dit percentage minimaal 70% bedraagt. In 2024 is 82,6% van de totale lasten besteed aan de bovengenoemde doelstellingen. Over de afgelopen drie jaar bedroeg dit percentage 79,5%. De normstelling is hiermee dus ruimschoots gehaald.
- Het percentage wervingskosten ten opzichte van de geworven baten is in 2024 is 15,3%, dit is ruim binnen de norm van maximaal 25%.
- We streven ernaar om maximaal 10% van onze totale uitgaven te besteden aan onze algemene overhead: de kosten van beheer en administratie. In 2024 zaten we met 3,9% ruim onder het maximum.

Fraude

Om fraude te voorkomen is de administratieve organisatie zo opgezet dat er een meer-ogen principe is. De factuur komt binnen bij onze administratie en wordt verwerkt in het systeem. Vervolgens controleert de betreffende medewerker de factuur. Na deze controle gaat hij ter goedkeuring naar de afdelingsmanager. De directeur-bestuurder geeft vervolgens akkoord op betaling door de administratie. Een ander mogelijk risico is fraude met collectegelden. Door het mobiel collecteren wordt al een groot deel ondervangen. Daar waar coördinatoren te maken hebben met cashgeld, is er persoonlijk contact over het afstorten. Alle coördinatoren leveren hun administratie in, die we handmatig

controleren en verwerken in onze database. Bij een vermoeden van fraude nemen we contact op met de betreffende personen. In 2024 zijn geen fraudegevallen gemeld.

Gedragscodes en protocollen

Het Nationaal MS Fonds is lid van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Via Goede Doelen Nederland volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. Medewerkers nemen regelmatig deel aan workshops waarin kennis wordt uitgewisseld. Wij conformeren ons aan de gedragscode die zij hebben opgesteld. Hierin staan professioneel gedrag en zorgvuldigheid centraal. We zijn ook aangesloten bij de Stichting Collecteplan en werken volgens hun collecteprotocol bij de uitvoering van onze collecte.

Optimaliseren van het effect en de efficiency van de bestedingen

In onze meerjarenstrategie (periode 2022 tot 2026) is de koers die wij varen op hoofdlijnen vastgelegd. De Raad van Toezicht heeft het beleidsplan goedgekeurd en ziet erop toe dat de geformuleerde plannen en doelen gerealiseerd worden. De directeur-bestuurder rapporteert tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht over de voortgang van de plannen. Er is onder meer aandacht voor de evaluatie van de fondsenwervende resultaten, onderzoeksresultaten, coachings- en bewustwordingsactiviteiten en personeelszaken.

Externe controles

Het Nationaal MS Fonds is een Erkend Goed Doel. Het CBF is toezichhouder in de sector en controleert of Erkende Goede Doelen zich houden aan de strenge kwaliteitseisen op het gebied van inkomsten, bestedingen en impact van het werk. Om de drie jaar voert het CBF een hertoetsing uit. De laatste hertoetsing heeft in 2023 plaatsgevonden en was succesvol. De jaarrekening van het Nationaal MS Fonds wordt door externe accountant HLB Den Hartog te Rotterdam gecontroleerd. De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed.

Optimaliseren omgang met belanghebbenden

Ons werk draait om mensen met MS en hun naasten. Onze activiteiten zijn erop gericht om hen te helpen. Om dit goed te doen, is het belangrijk om te weten wat hun wensen en behoeften zijn. Daarom zoeken wij op allerlei manieren contact met patiënten. Bijvoorbeeld via patiëntenpanels, maar ook via persoonlijk contact en sociale media.

Wij financieren wetenschappelijk onderzoek en projecten waarmee we de kwaliteit van leven van mensen met MS verbeteren. Hiervoor staan wij in nauw contact met onderzoekers, MS-verpleegkundigen, zorgverzekeraars en bedrijven. En natuurlijk ook met mensen met MS en hun naasten, bijvoorbeeld tijdens de Nationale MS Dag en onze patiëntenactiviteiten. Daar waar mogelijk brengen we belanghebbenden met elkaar in contact om ervaringen of kennis uit te wisselen. Daarbij gaan we over landsgrenzen heen.

Wij vinden het belangrijk om onze donateurs, vrijwilligers en sponsors goed op de hoogte te houden van ons werk. Bijvoorbeeld via ons magazine MS Leeft, onze website en e-nieuwsbrieven, maar waar mogelijk ook via persoonlijk contact.

Klachten

Als mensen opmerkingen hebben over onze dienstverlening of activiteiten dan nemen wij deze serieus. Deze signalen helpen ons om onze dienstverlening te optimaliseren. Onze klachtenprocedure is afgestemd op de richtlijnen van het CBF. In 2024 hebben we een aantal uitingen van ongenoegen ontvangen. Zo bellen of mailen mensen omdat ze minder post willen ontvangen vanwege de kosten of nog post ontvangen van mensen die verhuisd zijn. Alle opmerkingen verwerken we direct in onze database en we informeren de betreffende persoon van de wijzigingen die zijn aangebracht. Van zwaarwegender klachten was in 2024 geen sprake. Op onze website staat vermeld hoe wij omgaan met klachten.

Namens de ruim 36.000 mensen met MS in Nederland:

Bedankt voor uw enorme betrokkenheid!

**MOGEN WE OOK
IN 2025 OP U
BLIJVEN REKENEN?**

Vooruitblik 2025.

Samen met MS-onderzoekers, donateurs, collectanten, actievoerders en iedereen die MS een warm hart toedraagt, blijven we knokken voor een toekomst zonder MS. Wij zijn vastbesloten om MS en de gevolgen ervan te stoppen. Samen vormen we de generatie die daar écht verandering in brengt. Een ambitieuze missie waar we keihard aan werken, totdat we niet meer nodig zijn.

MS. Het stopt bij ons.

In 2025 gaan we verder met de voorlichtingscampagne 'MS. Het stopt bij ons.' We activeren nóg meer mensen om samen onze droom waar te maken: een toekomst zonder MS. Het hele jaar door draaien we een online campagne, versterkt met extra offline activiteiten. Denk aan de krachtige video die we breed uitzenden via regionale zenders, zo blijven we zichtbaar voor een groot publiek in heel Nederland.

Wetenschappelijk Onderzoek

Minstens 60% van onze bestedingen gaat naar wetenschappelijk onderzoek. In 2025 financieren we 22 lopende onderzoeken én starten we nieuwe projecten vanuit de subsidieronde die eind 2024 is uitgezet. Via deze tweejaarlijkse subsidieronde selecteren we de meest relevante en kwalitatieve onderzoeksvoorstellen. Na twee beoordelingsrondes door onze Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) maken we in de tweede helft van 2025 bekend welke nieuwe onderzoeken van start gaan.

Betere kwaliteit van zorg

Goede zorg maakt een groot verschil voor mensen met MS. Ook in 2025 investeren we in projecten die zorgprofessionals helpen hun kennis te verdiepen en behandelingen beter af te stemmen op de patiënt. Voorbeelden zijn de MS-MasterclasS, de opleiding tot MS Certified Nurse en onze intensieve samenwerking met professionals en andere partijen binnen het MS-veld.

Positieve gezondheid

We leggen niet het accent op de ziekte, maar op de veerkracht van mensen met MS. Ook in 2025 ondersteunen we hen met projecten, programma's en activiteiten zoals Can Do More, de watersportweekenden en het MS-leefstijlprogramma. Zo versterken we mensen in hoe ze omgaan met de fysieke, emotionele en sociale impact van MS.

Het Nationaal MS Fonds Maakt Sterker!

MS & Familie

MS treft niet alleen degene met de diagnose, maar het hele gezin. Daarom blijven we in 2025 klaarstaan voor partners, kinderen en andere naasten. We bieden ondersteuning via onder meer MS-Kinderkampen, een vakantieweek voor gezinnen met MS en het mantelzorgprogramma. Zo voorkomen we dat naasten vastlopen.

Bewustwording

In 2025 breiden we onze campagne 'MS. Het stopt bij ons.' verder uit via tv, online, offline media en sociale kanalen. Dankzij samenwerkingen met televisieprogramma's zoals De Grote Tuinverbouwing (SBS6) en Driedubbel Gezond (EO) vergroten we de bekendheid van MS en het werk van het Nationaal MS Fonds. We financieren het online platform MS.nl, dat in 2025 wordt uitgebreid met nieuwe content en functionaliteiten. MS.nl wordt nog meer onder de aandacht gebracht bij mensen met MS, hun naasten en zorgverleners. Ook starten we met de vernieuwing van onze eigen website nationaalsfonds.nl. Op 2 november 2025 organiseren we de live-editie van de Nationale MS Dag in 's-Hertogenbosch.

Begroting 2025.

	2025
Baten:	In €
Baten van particulieren	3.973.000
Baten van bedrijfsleven	637.000
Baten van vermogensfondsen	312.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	520.000
Baten van loterijorganisaties	8.000
Baten van subsidies van overheden	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	250.000
Som van de baten	5.700.000
Lasten:	
Besteed aan doelstellingen:	
Wetenschappelijk onderzoek	3.108.402
Coaching/Beter leven met MS	431.606
Voorlichting/Bewustwording	1.410.432
Wervingskosten	857.866
Kosten beheer en administratie	186.197
Som van de lasten	5.994.503
Saldo voor financiële baten en lasten	- 294.503
Saldo financiële baten en lasten	10.000
Saldo van baten en lasten	- 284.503

Financiën 2024.

Het jaar 2024 heeft het Nationaal MS Fonds afgesloten met een negatief resultaat van € 312.345. De inkomsten zijn ten opzichte van vorig jaar gedaald tot € 4.888.228 en de uitgaven zijn eveneens afgenomen tot € 5.200.573. De doelstelling van het Nationaal MS Fonds om uiterlijk in 2026 50% van de bestedingen aan de doelstellingen aan onderzoek te besteden is in 2024 voor het eerst gehaald. In 2024 bedraagt dit percentage 59% terwijl dit in 2023 nog 31% bedroeg.

De baten zijn in 2024 ten opzichte van vorig jaar afgenomen met € 699.361 (12,5%). Ten opzichte van de begroting is er € 576.772 (10,5%) minder aan inkomsten ontvangen.

De afname ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door een forse afname van particuliere donaties en giften en sponsoring/zakelijke markt. De afname betreft hier respectievelijk € 524.538 en € 98.370. Dat is een (negatieve) trend die wij over de hele linie bij goede doelen zien.

De afname van de baten zowel ten opzichte van vorig jaar als van de begroting is daarnaast voor een groot deel veroorzaakt door een verschuiving achteraf van de baten van 2024 naar 2023. Door deze aanpassing zijn de baten achteraf in 2023 gestegen met € 384.486 en in 2024 afgenomen met € 384.486. Het resultaat is dus achteraf in 2023 veel hoger en daardoor in 2024 lager.

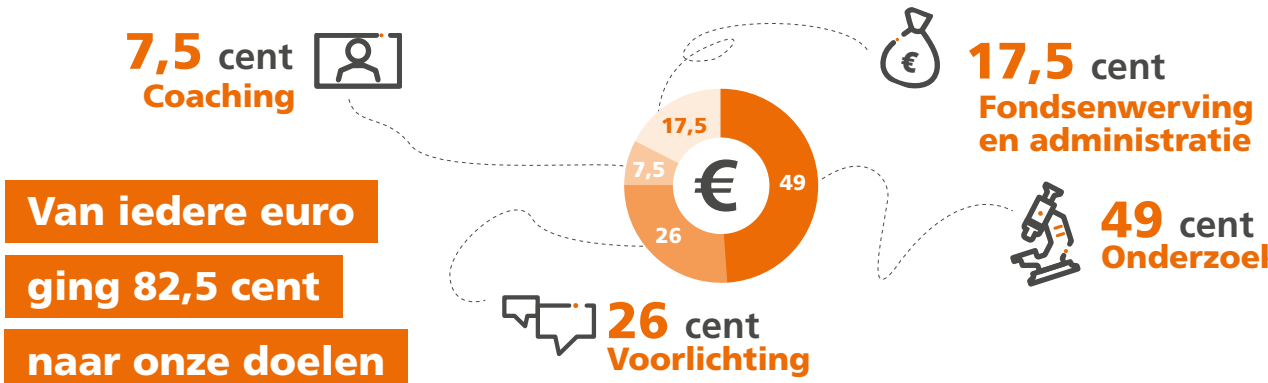
De totale baten en resultaat over 2023 en 2024 zijn met € 10.475.817 wat gemiddeld neerkomt op € 5.237.908,50 per jaar. Een fantastisch resultaat!

We zien positieve ontwikkelingen bij de baten van vermogensfondsen en inkomsten uit acties derden en MS Motion.

De bestedingen aan de doelstellingen zijn met een percentage van 82,6% vrijwel geheel in lijn met de verwachting van 83%. Conform de doelstelling van het Nationaal MS Fonds heeft er binnen besteding aan de doelstellingen een verschuiving plaatsgevonden van zowel voorlichting als coaching richting onderzoek.

Zowel de wervingskosten als de kosten beheer en administratie liggen in de lijn der verwachting. Beiden wijken minimaal af van de gewenste situatie en zijn lager dan in 2023.

Hoe hebben wij elke euro besteed?

Richtlijn RJ650.

De jaarrekening 2024 is opgesteld

volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende

Organisaties van de Raad voor

de Jaarverslaggeving.

	Gerealiseerd in 2024	Begroot in 2024	Gerealiseerd in 2023
Doelstelling:			
Voorlichting	26,1%	36,4%	45,7%
Coaching	7,4%	11,8%	10,5%
Onderzoek	49,1%	34,8%	25,3%
Wervingskosten	13,5%	13,4%	14,6%
Kosten beheer en administratie	3,9%	3,6%	3,9%

Besteding aan de doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de lasten.

De continuïteitsreserve is met name bedoeld als 'buffer' bij tegenvallende inkomsten of onverwachte calamiteiten. Deze reserve is enerzijds afgenomen door het vrijvallen van een deel van de bestemmingsfondsen (€ 124.882) en een deel van de bestemmingsreserve (€ 30.191) en anderzijds door een negatief resultaat (€ 312.345) en een toevoeging aan de bestemmingsfondsen (€ 176.282) van € 683.890 in 2023 naar € 350.366 in 2024.

De maximaal toegestane continuïteitsreserve voor dit jaar bedraagt € 3.540.660. Omdat een groot deel van de inkomsten een repeterend karakter heeft en we mogen rekenen op veel structurele donateurs, wordt deze reserve voor dit moment voldoende geacht.

Gerealiseerd in 2024	Gewenst in 2024	Gerealiseerd in 2023
14,3%	13,9%	15,1%

Wervingskosten uitgedrukt als percentage van de som van de geworven baten.

Dankzij een besparing op de wervingskosten van bijna € 150.000 zijn de wervingskosten als percentage van de geworven baten in 2024 afgenomen ten opzichte van 2023. Ook ten opzichte van de gewenste situatie zijn de wervingskosten afgenomen.

Rotterdam, 20 mei 2025
Voorzitter: A.J. Wisgerhof – van Dijk

Inkomsten uit beleggingen.
Het Nationaal MS Fonds belegt niet in aandelen of obligaties. We gaan verantwoordelijk om met de maatschappelijk verkregen gelden en willen geen risico lopen om middelen kwijt te raken die voor andere doeleinden zijn gegeven.

FINANCIËEL

BESTUURSVERSLAG.

2024

Jaarrekening 2024 Nationaal MS Fonds,
balans per 31 december 2024.

Balans per:	31-12-2024	31-12-2023
	In €	In €
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)		
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	117.530	147.721
	117.530	147.721
Vlottende activa		
Vorderingen enoverlopende activa (2)	337.037	556.296
Liquide middelen (3)	1.756.267	1.929.777
	2.093.304	2.486.073
Totaal Activa	2.210.834	2.633.794
Passiva		
Reserves en fondsen (4)		
Reserves		
- continuïteitsreserve (4.1)	350.336	683.890
- bestemmingsreserves (4.2)	117.530	147.721
	467.866	831.611
Fondsen		
- bestemmingsfonds(en) (4.3)	539.867	488.467
	1.007.733	1.320.078
Langlopende schulden (5)	54.390	215.905
Kortlopende schulden (6)	1.148.711	1.097.811
Totaal Passiva	2.210.834	2.633.794

Staat van Baten en Lasten 2024.

	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
	In €	In €	In €
(7) Baten:			
- (7.1) Baten van particulieren	3.815.462	4.340.000	3.965.059
- (7.2) Baten van bedrijven	529.130	415.000	396.787
- (7.3) Baten van loterijorganisaties	9.675	10.000	9.310
- (7.4) Baten van andere organisaties zonder winststreven	226.282	300.000	384.486
Som van de geworven baten	4.580.549	5.065.000	4.755.642
- (7.5) Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	307.679	400.000	831.947
Som van de baten	4.888.228	5.465.000	5.587.589
(8) Lasten:			
Besteed aan doelstellingen:			
- (8.1) Voorlichting	1.353.224	2.062.498	2.652.012
- (8.2) Coaching	382.142	669.572	607.329
- (8.3) Onderzoek	2.540.512	1.974.309	1.464.674
	4.275.878	4.706.379	4.724.015
- (8.4) Wervingskosten	700.161	760.730	844.976
- (8.5) Kosten beheer en administratie	203.837	203.116	227.269
Som van de lasten	5.179.876	5.670.225	5.796.260
Saldo voor financiële baten en lasten	-291.648	-205.225	-208.671
(9) Saldo financiële baten en lasten	-20.697	-10.000	-8.648
Saldo van baten en lasten	-312.345	-215.225	-217.319
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging / onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	-333.554		-543.941
- bestemmingsreserve	-30.191		-33.398
- bestemmingsfonds	51.400		360.020
Som	-312.345		-217.319

Toelichting op de jaarrekening.

Algemeen.

Stichting Nationaal MS Fonds is een stichting gevestigd aan de Industrieweg 130 C in Rotterdam. De stichting staat bij de KvK ingeschreven onder KVK-nummer 41133967.

De activiteiten van het Nationaal MS Fonds bestaan uit het ontwikkelen en uitvoeren van ondersteunende activiteiten en projecten, voor mensen met Multiple Sclerose, hun partners en belanghebbenden.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat.

Algemene grondslagen

De jaarrekening 2024 is opgesteld volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze gerealiseerd zijn. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Foutherstel

Bij het opmaken van de jaarrekening 2024 heeft het bestuur geconstateerd dat de jaarrekening 2023 een materiële fout bevat. Een op balansdatum 2023 toegezegde bate van een andere organisatie zonder winststreven ter besteding aan een onderzoek is ten onrechte niet als bate verantwoord in 2023 noch als vordering opgenomen ultimo 2023. De impact op het resultaat over 2023 van deze materiële fout bedraagt € 384.486, de bestemmingsfondsen als onderdeel van het eigen vermogen zijn ultimo 2023 eveneens voor een bedrag van € 384.486 te laag weergegeven in de vastgestelde jaarrekening 2023.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Vorderingen op handelsdebiteuren

De handelsdebiteuren worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de amortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen voor het risico van oninbaarheid. Deze waardeverminderingen worden bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen. De geamortiseerde kostprijs wordt bepaald op basis van de effectieve rentevoet.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan is dit toegelicht.

Reserves en fondsen

Een deel van de reserves en fondsen wordt opgenomen als bestemmingsreserve om de financiering van bepaalde in de toekomst voorgenomen uitgaven tot uitdrukking te brengen. Alle uitgaven worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor zover deze uitgaven zijn gedaan ten laste van de speciaal daartoe gevormde bestemmingsreserve worden deze uitgaven via de resultaatbestemming ten laste van deze reserve gebracht.

Het beleid van het Nationaal MS Fonds inzake de omvang van de reserves en fondsen luidt als volgt: reserves anders dan de continuïteitsreserves, worden niet gevormd zonder vooraf bepaalde bestemming.

Continuïteitsreserve

De organisatie streeft naar een continuïteitsreserve van 0,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie met een maximum van 1,5 maal deze jaarlijkse kosten. De continuïteitsreserve is bedoeld om in voorkomend geval gewenst door de Raad van Toezicht de verplichtingen naar derden en naar eigen personeel te kunnen nakomen. De continuïteitsreserve dient tevens als "buffer" bij tegenvallende inkomsten of onverwachte calamiteiten, om zo het activiteitsniveau gedurende enige tijd te kunnen handhaven.

Bestemmingsreserve door het bestuur bepaald

De bestemmingsreserve is gevormd om tot uitdrukking te brengen welk deel van het besteedbaar vermogen door het bestuur reeds bestemd is voor bijzondere bestedings-doeleinden.

Bestemmingsfonds door derden bepaald

Een bestemmingsfonds wordt gevormd om tot uitdrukking te brengen aan welk deel van het besteedbaar vermogen door derden een specifieke bestedingsbestemming is gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Wanneer het de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Schulden en verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van

transactiekosten en (dis)agio. Bij deze eerste verwerking worden de schulden en verplichtingen opgenomen tegen reële waarde.

Aangegane verplichtingen uit hoofde van financiering, project-, programma- en persoonsgebonden financiering wetenschappelijk onderzoek, die vervallen na 1 jaar, worden gepresenteerd onder de langlopende schulden.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele lease

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat.

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidietoekenningen worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de ontvanger wordt medegedeeld.

Baten uit fondsenwerving worden bruto verantwoord voor het ontvangen bedrag. Nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten betreffen doorbelaste (personeels-)kosten aan projecten en opbrengsten uit project-activiteiten anders dan gesubsidieerde projecten.

Giften in natura

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland indien deze een materiële omvang hebben. Het gaat daarbij om goederen of diensten die tegen geld waardeerbaar zijn.

Lasten

Lasten worden in beginsel toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Besteed aan de doelstelling

De in een jaar toegekende gelden voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten en -programma's worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie worden toegerekend aan de doelstelling, de werving van baten of beheer en administratie op basis van de geschatte tijdsinzet van het personeel. De kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

Bij de opstelling van de staat van baten en lasten worden de kosten van de eigen organisatie in het kader van de doelstelling door middel van een van tevoren, op bedrijfseconomische gronden vastgestelde verdeelsleutel, toegerekend aan de doelstellingen (voorlichting, coaching en onderzoek), wervingskosten en kosten beheer en administratie.

Uitgaven en kosten, direct toewijsbaar aan de doelstelling of werving, worden als zodanig rechtstreeks onder de doelstelling of de werving verantwoord.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

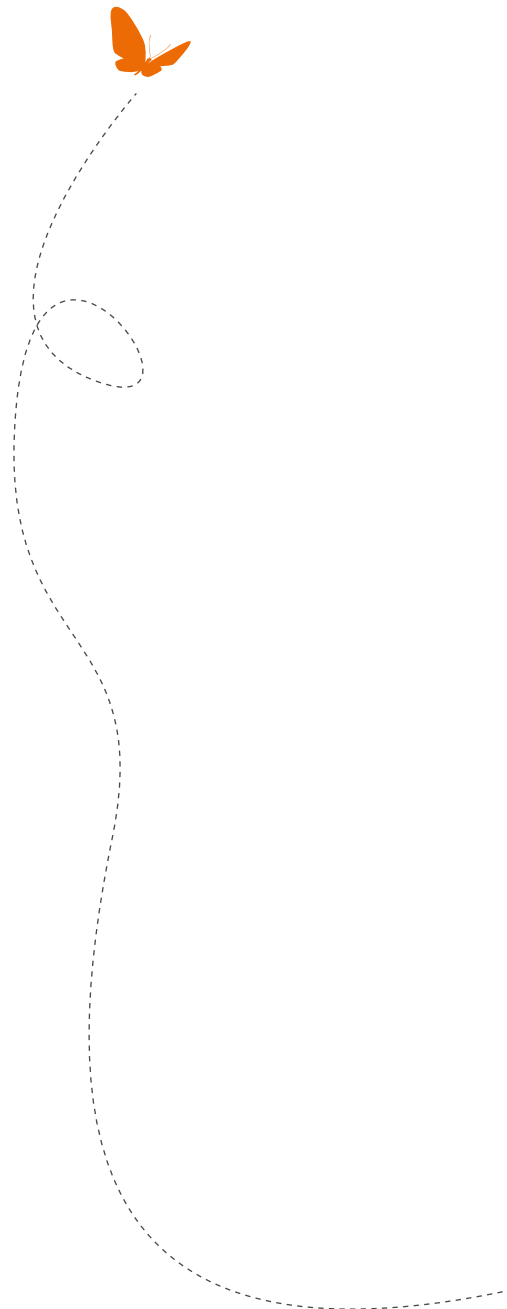
Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het bedrijfstak-pensioenfonds verschuldigde pensioen-premies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op de balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Kostentoerekening

Doelbesteding maakt in het kader van het realiseren van haar doelstellingen gebruik van communicatie met de achterban waarvoor ook massacommunicatie door werving wordt ingezet. Met de bestedingen van werving wordt – naast het primaire doel ‘genereren van opbrengsten’ – dus ook een directe bijdrage geleverd aan de inhoudelijke doelstellingen van de organisatie. De geefvraag – in welke vorm dan ook – wordt inhoudelijk geladen door middel van voorlichtingsboodschappen en leidt in algemene zin tot bewustwording bij het publiek.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten en soortgelijke opbrengsten en kosten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2024.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de aanschaffingswaarde, waarbij de volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen: 10%
- Kantoorinventaris: 20%

	Andere vaste bedrijfsmiddelen	
	In €	
VASTE ACTIVA		
(1) Materiële vaste activa		
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2024	299.411	
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2024	-151.690	
Boekwaarde per 1 januari 2024	147.721	
Desinvesteringen	-17.470	
Afschrijvingen desinvesteringen	17.470	
Afschrijvingen	-30.191	
Boekwaarde per 31 december 2024	117.530	
Aanschaffingswaarde per 31 december 2024	281.940	
Cumulatieve afschrijvingen	-164.410	
Boekwaarde per 31 december 2024	117.530	
	31-12-2024	31-12-2023
	In €	In €
VLOTTENDE ACTIVA		
(2) Vorderingen en overlopende activa		
(2.1) Handelsdebiteuren	18.051	48.412
(2.2) Overige vorderingen en overlopende activa	318.986	507.884
Balans per 31 december	337.037	556.296
(2.1) Handelsdebiteuren		
Debiteuren	18.051	48.412
Totaal handelsdebiteuren	18.051	48.412
(2.2) Overige vorderingen en overlopende activa		
Donaties	804	7.139
Collectegeld	-	3.215
Rente	8.253	9.177
Waarborgsommen	22.587	22.587
Nalatenschappen	46.085	-
Subsidies	176.283	384.486
Vooruit ontvangen facturen	12.534	18.593
Vooruitbetaalde kosten	47.055	46.811
Overige	5.385	15.876
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	318.986	507.884

Als gevolg van het doorgevoerde foutherstel is het totaal van de overige vorderingen en overlopende activa in het vergelijkend cijfer gestegen met € 384.486 in relatie tot de vastgestelde jaarrekening 2023.

De waarborgsom heeft een looptijd langer dan een jaar.

	In €	In €
(3) Liquide middelen		
Kas	923	1.395
Banktegoeden	1.755.344	1.928.382
Balans per 31 december	1.756.267	1.929.777

Een bedrag van totaal € 1.150.000 staat niet ter vrije beschikking en valt gedurende 2025 vrij.

	In €	In €
(4) RESERVES EN FONDSEN		
(4.1) Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	683.890	1.227.831
Toevoeging	155.073	57.864
Onttrekking	-488.627	-601.805
Balans per 31 december	350.336	683.890

De jaarlijkse kosten bestaan uit de totale personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten, afschrijvingen en de kosten van publiciteit & communicatie welke direct zijn verantwoord als wervingskosten.

	31-12-2024	31-12-2023
	In €	In €
(4.2) Bestemmingsreserve		
Reserve financiering activa in het kader van de bedrijfsvoering		
Stand per 1 januari	147.721	181.119
Toevoeging	-	-
Onttrekking	-30.191	-33.398
Balans per 31 december	117.530	147.721
(4.3) Bestemmingsfondsen		
Spin-P Multicenter study ASZ Dordrecht		
Stand per 1 januari	103.981	128.447
Onttrekking	-36.699	-24.466
Subtotaal	67.282	103.981
Microglia onderzoek		
Stand per 1 januari	384.486	0
Toevoeging	0	384.486
Onttrekking	-88.183	0
Subtotaal	296.303	384.486
Kwetsbare B-cel onderzoek		
Stand per 1 januari	0	0
Toevoeging	176.282	0
Subtotaal	176.282	0
Balans per 31 december	539.867	488.467

Als gevolg van het doorgevoerde foutherstel is het totaal van de bestemmingsfondsen in het vergelijkend cijfer gestegen met € 384.486 in relatie tot de vastgestelde jaarrekening 2023.

	31-12-2024	31-12-2023
	In €	In €
(5) LANGLOPENDE SCHULDEN		
Subsidieverplichtingen stand per 1 januari 2024	215.905	329.363
Toekenning	-	27.256
Vrijval	-161.515	-140.714
Balans per 31 december	54.390	215.905
Subsidieverplichtingen		
Het effect van thuismonitoring op het leven van mensen met MS (2025)	-	18.750
Herseninstituut (2025)	-	8.328
CBD Onderzoek (2025)	-	60.658
Spin-P studie (2026)	54.390	119.663
LIMS studie (2025)	-	8.506
Totaal subsidieverplichtingen	54.390	215.905

Toelichting op de langlopende subsidieverplichtingen

Spin-P studie

Het betreft een onderzoek naar mogelijke oorzaken en het beloop van primair progressieve MS, met een focus op het identificeren van predicatieve factoren. Deel 1 gestart in 2020 met een looptijd van 6 jaar, deel 2 gestart in mei 2023 is een 2e promovendus op dit onderzoek aangesteld met een looptijd van 4 jaar.

(6) KORTLOPENDE SCHULDEN		
(6.1) Subsidieverplichtingen (kortlopend deel)	802.002	741.602
(6.2) Schulden aan banken	66	356
(6.3) Belastingen en sociale lasten	36.873	47.831
(6.4) Crediteuren	123.403	134.961
(6.5) Overige schulden en overlopende passiva	186.367	173.061
Balans per 31 december	1.148.711	1.097.811
(6.1) Subsidieverplichtingen		
Subsidieverplichtingen (kortlopend deel)	802.002	741.602
Totaal kortlopende subsidieverplichtingen	802.002	741.602
(6.2) Schulden aan banken		
Creditcard	66	356
Totaal schulden aan banken	66	356
(6.3) Belastingen en sociale lasten		
Loonheffing	35.641	39.482
Omzetbelasting	1.232	8.349
Totaal belastingen en sociale lasten	36.873	47.831
(6.4) Crediteuren		
Handelscrediteuren	123.403	134.961
Totaal crediteuren	123.403	134.961

(6.5) Overige schulden en overlopende passiva		
Rente en kosten bank	723	698
Reservering vakantiegeld en -dagen	91.272	70.705
Accountants- en administratiekosten	47.401	38.858
Werk derden	11.859	19.803
Portiekosten	1.563	1.548
Collectiekosten 2024	-	923
Overige	33.549	40.526
Totaal overige schulden en overlopende passiva	186.367	173.061

Niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Huurcontracten

Er bestaat een huurovereenkomst voor het pand aan de Industrieweg 130C, 3044 AT te Rotterdam. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar en is ingegaan op 1 september 2019. De huurovereenkomst is met ingang van 1 september 2024 verlengd met 5 jaar, derhalve tot en met 31 augustus 2029. De huurverplichting voor 2025 bedraagt € 43.384. De huurverplichting voor 2026 tot en met 2029 bedraagt € 159.075.

Projectverplichtingen

Verplichtingen voor meerjarige onderzoeksprojecten worden per jaar toegekend in plaats van voor de gehele looptijd van het project. De jaarlijkse

toekenning(en) voor de resterende looptijd zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het totaal van de in dit kader door het Nationaal MS Fonds toegekende voorwaardelijke projectverplichtingen bedraagt ultimo 2024 € 2.101.875.

Leasecontracten

Er bestaat een leaseverplichting voor een auto waarvan de verplichting over boekjaar 2025 € 10.004 bedraagt. In verband met aflopen leaseovereenkomst in december 2025 bedraagt de verplichting over 2026 nihil.

Analyse begroting en werkelijke cijfers 2024

Baten van particulieren

De baten van particulieren bedroegen in 2024 € 3.815.462. Dit is een daling ten opzichte van 2023 van € 149.597 (3,8%) en eveneens een daling ten opzichte van de begroting van € 524.538 (12,1%). Een van de belangrijkste oorzaken hiervan is de tegenvallende opbrengsten van de particuliere donaties en giften. Begroot was een opbrengst van € 2.540.000 terwijl in 2024 € 2.100.187 ontvangen is.

Baten van bedrijven

De baten van bedrijven waaronder ook die van vermogensfondsen bedroegen in 2024 € 529.130. Ten opzichte van zowel 2023 als de begroting voor 2024 is dit een toename van respectievelijk € 132.343 en € 114.130. Opvallend is dat deze toename te danken is aan de meer dan verwachte opbrengst van vermogensfondsen terwijl de baten van bedrijven achterbleef bij de verwachting. De verwachte opbrengst vermogensfondsen was € 150.000 terwijl € 362.500 is gerealiseerd. De baten van bedrijven exclusief de vermogensfondsen bedroegen € 166.630 terwijl € 265.000 verwacht werd.

Lasten besteed aan de doelstelling

De lasten besteed aan de doelstelling bedroeg in 2024 € 4.275.878. Ten opzichte van de begroting is deze besteding € 430.501 lager. Hierin is geanticipeerd op de lager dan verwachte opbrengsten in 2024. De besteding aan de doelstelling voldoet met een percentage van bijna 83% ruimschoots aan de doelstelling van het Nationaal MS Fonds.

Wervingskosten

De wervingskosten bedroegen in 2024 € 700.161 en zijn daarmee beduidend lager dan de kosten in 2023 (€ 844.976) en eveneens lager dan begroot voor 2024 (€ 760.730).

Kosten beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedroegen in 2024 € 203.837. Dit is vrijwel gelijk aan de verwachting voor 2024 en € 23.432 lager dan 2023.

	2024	2023
	In €	In €
(7) BATEN		
(7.1) Baten van particulieren		
Collecten	1.021.654	1.069.901
Donaties en giften	2.100.187	1.990.411
Nalatenschappen	693.621	904.747
Subtotaal baten van particulieren	3.815.462	3.965.059
(7.2) Baten van bedrijven		
Sponsoring door bedrijven	94.086	191.419
Donaties van bedrijven	72.544	51.556
Donaties vermogensfondsen	362.500	153.812
Subtotaal baten van bedrijven	529.130	396.787
(7.3) Baten van loterijorganisaties		
Inkomsten Care-a-Lot	9.675	9.310
Subtotaal baten van loterijorganisaties	9.675	9.310
(7.4) Baten van andere organisaties zonder winststreven		
Moves Subsidie: MS-out-of-the-box-grant	50.000	0
Moves Subsidie: Microglia onderzoek	0	384.486
Moves Subsidie: Kwetsbare B-cel onderzoek	176.282	0
Subtotaal baten van andere organisaties zonder winststreven	226.282	384.486
(7.5) Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		
Verkoop artikelen		-
Verleende diensten aan doelbestedingsprojecten van externe organisaties	307.679	831.947
Subtotaal baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	307.679	831.947
Totaal baten	4.888.228	5.587.589

De baten uit sponsoring kennen onder andere de volgende bijzondere bestemmingen: Nationale MS Dag, Magazine MS Leeft, MS Motion en MpowerS.

Als gevolg van het doorgevoerde foutherstel is het totaal van de baten van andere organisaties zonder winststreven is het vergelijkend cijfer gestegen met € 384.486 in relatie tot de vastgestelde jaarrekening 2023.

De verleende diensten aan doelbestedingsprojecten van externe organisaties betreffen voornamelijk door de organisatie verrichtte werkzaamheden en gemaakte kosten ten behoeve van deze externe organisaties. In 2024 betrof dit voornamelijk MS.nl.

Bestemming (8) Lasten	Doelstelling		
	(8.1) Voorlichting	(8.2) Coaching	(8.3) Onderzoek
Directe wervingskosten	-	-	-
Directe kosten t.b.v. de doelstelling	803.269	229.265	1.489.119
Personeelskosten (8.6)	418.689	96.621	676.344
Huisvestingskosten	17.533	7.514	50.095
Autokosten	2.474	1.060	7.069
Kantoor- en algemene kosten	105.976	45.418	302.789
Afschrijving	5.283	2.264	15.096
Totaal	1.353.224	382.142	2.540.512

De verdeling van de kosten naar bestemming vindt plaats door middel van een verdeelsleutel.

De kosten, welke direct toewijsbaar zijn aan de doelstelling, of de werving baten, worden rechtstreeks als zodanig verantwoord.

De verdeelsleutel wordt voor de personeelskosten bepaald door de gewogen gemiddelde loonkosten per medewerker, uitgedrukt in een percentage te relateren aan de tijdsbesteding per medewerker aan de doelstelling (voorlichting, coaching, onderzoek), wervingskosten en kosten beheer en administratie.

	2024	2023
	In €	In €
(8.6) Personeelskosten		
Lonen en salarissen	1.015.563	742.394
Sociale lasten	177.286	127.692
Pensioenlasten	68.254	46.749
Werk derden	313.584	572.857
Overige personeelskosten	35.657	52.916
Totaal personeelskosten	1.610.344	1.542.608
Gemiddeld aantal fte (excl. werk derden)	19	14

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd.

Aan de directeur en aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt.

(8.4) Wervingskosten	(8.5) Kosten beheer en administratie	Totaal 2024	Begroot 2024	Totaal 2023
297.783	-	297.783	335.579	406.814
-	-	2.521.653	2.833.145	3.012.311
289.862	128.828	1.610.344	1.809.001	1.542.608
15.029	10.019	100.190	90.000	78.687
2.121	1.413	14.137	17.500	16.189
90.837	60.558	605.578	550.000	706.253
4.529	3.019	30.191	35.000	33.398
700.161	203.837	5.179.876	5.670.225	5.796.260

Vervolgens worden deze percentages per medewerker opgeteld en afgerond op hele getallen.

De overige kosten worden per kostensoort verdeeld over de categorieën op basis van op bedrijfseconomische gronden gebaseerde percentages.

Bezoldiging directie

Naam Functie	A.J. Wisgerhof – van Dijk Directeur - Bestuurder	
	2024	2023
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
Part time percentage	100%	100%
Periode	jan-dec	jan-dec
Jaarinkomen bruto		
Loon/salaris	104.810	90.747
Vakantiegeld	7.841	7.227
Vaste eindejaarsuitkering	8.734	7.764
Totaal jaarinkomen	121.385	105.738
Overige vergoedingen op fulltimebasis		
Belastbare vergoedingen/bijtellings	2.976	3.760
Pensioenlasten werkgeversdeel	9.373	6.360
Totaal bezoldiging	133.734	115.858

Het jaarinkomen van de directeur in loondienst blijft ruimschoots binnen het maximum van salarisschaal I per 1 januari 2024 van € 163.473 (1 FTE/12 maanden) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook de totale bezoldiging (totaal jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellingsen en pensioenlasten) blijft ruimschoots binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 202.706 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk: Raad van Toezicht van het bestuursverslag.

(9) Financiële Baten en Lasten		
Rentebaten	-19.163	-13.950
Kosten en rentelasten	39.860	22.598
Totaal financieel resultaat	20.697	8.648

Informatieverschaffing over gebeurtenissen na balansdatum

Volgens mededeling van de directie hebben zich in de periode tussen de balansdatum en rapporteringsdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die het door de jaarrekening weergegeven beeld in de stichting als geheel in belangrijke mate beïnvloeden.

Ondertekening van de jaarrekening.

Rotterdam, 20 mei 2025

w.g.

A.J. Wisgerhof – van Dijk
Voorzitter directie

Controleverklaring.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Nationaal MS Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag 2024 opgenomen jaarrekening 2024

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Nationaal MS Fonds te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag 2024 opgenomen jaarrekening, welke aanvangt op pagina 64 en eindigt op pagina 82 van het jaarverslag 2024, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal MS Fonds op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving ‘650 Fondsenwervende Organisaties’.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de balans per 31 december 2024;
- 2. de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal MS Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag 2024 opgenomen andere informatie

Het jaarverslag 2024 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Deze andere informatie begint op pagina 1 en eindigt op pagina 63 van het jaarverslag 2024.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving ‘650 Fondsenwervende Organisaties’ is vereist voor het bestuursverslag.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Grindweg 90-96, 3055 VD Rotterdam, Postbus 34079, 3005 GB Rotterdam

T +31 (0)10 278 11 00 E rotterdam@hnb-denhartog.nl www.hnb-denhartog.nl

HLB Den Hartog Accountants & Consultants is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister bij de KvK onder nummer 24444102. Uitsluitend HLB Den Hartog Accountants & Consultants geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn de Algemene Voorwaarden van HLB Nederland Accountants & Consultants B.V. van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter zijn opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.hnb-denhartog.nl en zijn gedeponeerd bij de KvK onder nummer 33238606.

HLB Den Hartog is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving '650 Fondsenwervende Organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving '650 Fondsenwervende Organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als

basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 27 mei 2025

HLB Den Hartog
Accountants & Consultants

w.g.
M. Haag AA

Gloria

Maricha

Beau

Gwen

Kim

Marjolein

Avalon

Fatima

Kiki

Tina

Sophie

Dianne

Vlinder

Noor

Kevin

Veerle

Lonneke

Renske

F

Winston

Romy

Hendrien

Carla

Steffie

Thijs

Valerie

Benno

Laura

Cindy

enise

Shanna

Zoë

Willem

Fabiënne

Wil

Stephanie

Claire

Emy

Tygo

Janette

Marieke

Yvonne

Carlien

Kees

Hailey

Irene

Joris

Anne

Monica

Niels

Amber

Guus

Britt

Leonie

Iris

Nienke

Mike

Demi

Stephan

Vera

Jasper

Natalia

Femke

Najat

Natasja

Samira

C

Wij zijn het Nationaal MS Fonds
en maken een droom waar:
Een toekomst zónder MS.

Daar werken we dag in dag uit hard aan.
Van het ophalen van geld voor baanbrekend
onderzoek, meer bewustwording, tot het
realiseren van een gezonder en beter leven
voor mensen met MS.

Omdat MS (nog) niet stilstaat, staat
onderzoek nooit stil, fondsenwerving
en voorlichting niet, en wij al helemaal niet.

**Samen werken we aan
een toekomst zonder MS**

**Het Nationaal MS Fonds
Maakt Sterker**

Adres

Industrieweg 130 C
3044 AT Rotterdam

Telefoon

(010) 591 98 39

E-mail

info@nationaalmsfonds.nl

Bank

NL23 RABO 0336 2728 39

f @ in

www.nationaalmsfonds.nl

